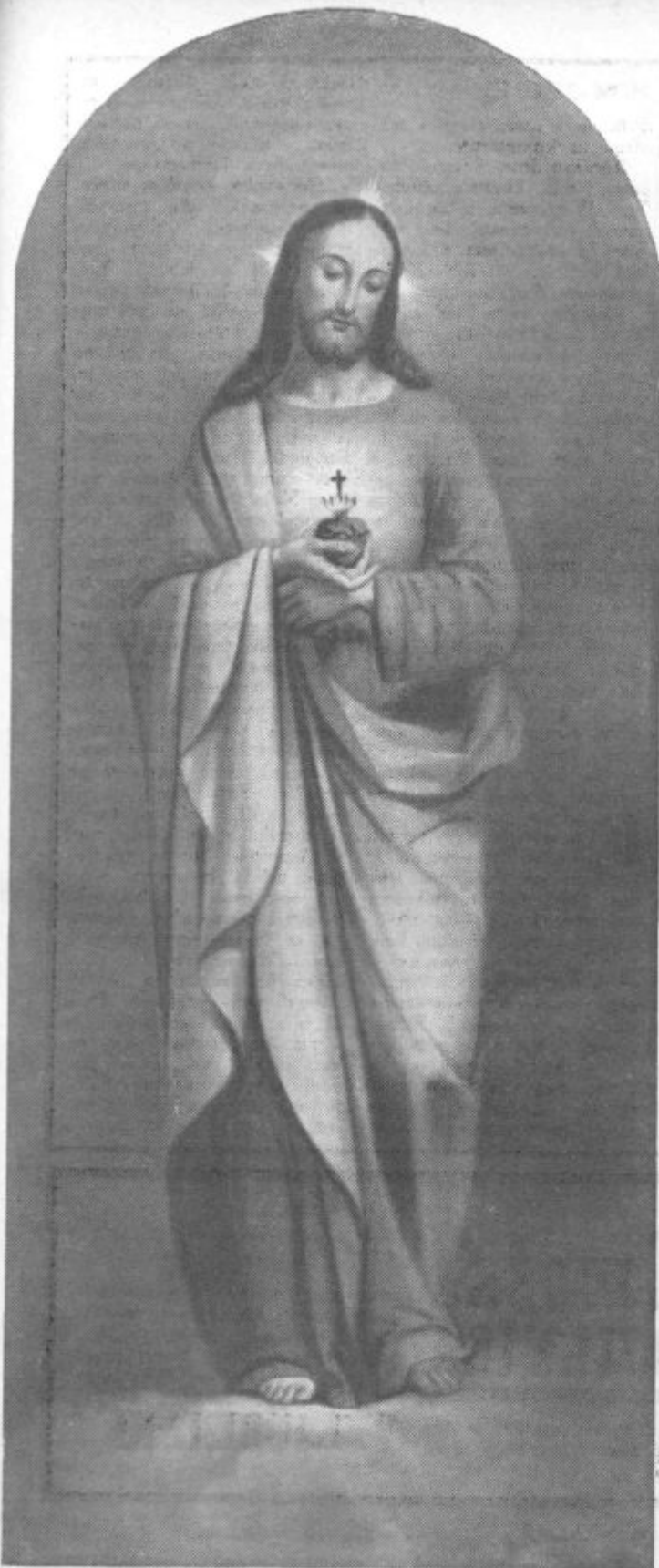

Spedizione in abbonamento posta
Poština plačana v gotovini

**B
O
G
O
L
J
U
B**

**JUNIJ - JULIJ
1943-XXI**

PRESVETO SRCE JEZUSOVO
Slika župnik Fr. Pustovrh 1866
Uršulinska cerkev v Ljubljani

DOBRE KNJIGE

Prvi petek — dan sprave in duhovne obnove. Spisal p. Jakob Zibert D. J. Glasnikova knjižnica, zvezek 15. Stane v platno vezana 18 L, broširana 10 lir. — Knjiga na 234 straneh razlaga pobožnosti prvih petkov in še dve drugi pobožnosti, ki sta s prvimi petki v neposredni zvezi: sveto uro in dvanajstero služb v čast Srcu Jezusovemu. V prvih treh poglavjih pisatelj utemeljuje nujno potrebo, da v čim večjem številu obhajamo prve petke in da trdno vztrajamo pri tej ljudski pobožnosti ter nam podaja tudi način, kako jo najbolje gojimo. V četrtem poglavju nam razloži zgodovino svete ure in način molitve. Vsa nadaljnja poglavja od 28. do 234. strani pa so posvečena službam v čast Srcu Jezusovemu: molivec, prosilec, služabnik, učenec, ljubitelj, zadoščevalec, tolažnik, žrtev, srednik, priprošnjik, apostol, gorečnik. Pri vsaki službi najprej v kratkem poglavju razloži, kako se vrši, potem pa v dveh daljših sestavkih podaja premišljevanje, ki nam pomaga v službo se živjeti in jo z veseljem in pridom vršiti. Knjiga je pisana silno toplo in živahno ter bo zelo veliko pripomogla, da se pobožnost v čast Srcu Jezusovemu pri nas ne samo ustali, temveč še poglobi in razširi. Knjige ne moremo dovolj toplo priporočiti in upamo, da bo v kratkem razširjena med vsemi sloji našega ljudstva. Izredno nizka cena bo to še posebno omogočila.

Dobi se v jezuitskem samostanu in knjižarnah.

Marijino Srce. Prav za čas posvečenja brezmadežnemu Srcu Marijinemu in za umevanje pobožnosti do tega Srca je sestavljena rakovniška knjižica št. 225—226 z naslovom Marijino Srce.

Navzlic vsem slabostim, ki so se zadnja leta v nekaterih slovenskih sorojakih razvile v usodne zablode in grozotne hudobije, se je pokazalo prav sedaj, ko se širi in obnavlja pobožnost do prečistega Srca Marijinega, da je ogromna večina našega naroda v jedru dobra in da se zlasti z vneto loteva vsake pobožnostne vaje, ki ima namen netiti ljubezen in zaupanje do predobre nebeške Matere. Tako je bila tudi pobuda za obnovitveno čiščenje Marijinega brezmadežnega Srca sprejeta kar najtoplejše. Posvečenje, ki se z njim pripravljajo razni stanovi, društva, skupine, šole, zavodi itd. na skupno škofijsko posvečenje, se vrši povsod res iskreno in s polnim zaupanjem.

Da bi se slovenski verniki še z večjim umevanjem in še z večjim duhovnim pridom oprijemali te pobožnosti, je rakovniška zbirka preskrbela posebno knjižico, ki vsebuje vse, kar je treba častilcem Srca Marijinega vedeti. Knjižica (sestavil jo je svetnik J. Filipič) govori o bistvu te pobožnosti, o nagibih zanjo, o zgodovini tega čiščenja zlasti pri nas, končno o posvečenju samem. Sprejet je v

knjižico tudi obrazec za sveto mašo, kakor se bere na sopraznik Mar. čistega Srca, v soboto po prazniku presv. Srca Jezusovega.

Slovenska koralna maša. Po vatikanski izdaji priredil in harmoniziral Fr. Kimovec. Stane 6 lir v knjižarni, pri skladatelju pa 4.50 L. Koralno petje, ki je res pravo cerkveno petje, se pri nas ne more bogve kaj razviti. Vzrok je gotovo v latinskem besedilu, ki se pri nas na koru malo rabi, kadar pa se, pa največ za večglasne latinske maše. Zato pomeni slovenska koralna maša v tem oziru velik korak naprej. Skladatelj je prilagodil slovenskemu besedilu 15. koralno mašo, samo Gospod, usmili se, je iz 16. mašnega speva. Jasno je, da se to slovensko besedilo pravilno ne more uporabljati pri petih mašah, tem bolj pa pri vsaki maši s slovenskim petjem. Namesto »Pred Bogom« pojemo pač koralno »Gospod, usmili se«; namesto »Čast Bogu na visokosti« s tem ali onim napevom pa koralni: »Slava Bogu na višavah«. Itd. Tudi ni, da bi se morala prepeti cela maša koralno; lahko vzameš samo nekaj, ostalo pa ostane večglasno. To bo zelo prijetna sprememba, obenem pa se bodo pevci navadili koral. Harmonizacija je prav lahka in tekoča in jo bo zmožel vsak organist. Prav bi bilo, ko bi skladatelj še v partituri naznačil, kaj poje ženski, kaj moški glasovi in kaj vez zbor. Tako pa naj organist sam to dovoli.

P LJUDSKA OSOJILNICA

zadruga z neomejenim jamstvom, v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva 6, nasproti hotela 'Union'

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodnejše obrestuje, daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu. Posojilnica je bila ustanovljena 1895. leta

V LJUBLJANI

M. Elizabeta, O. S. Ū.:

V luči Svetega Duha

Oltarji naših templjev,
vseh cerkvic vrh gorã
so čudovito delo
Presvetega Duha.

Ljubezen je njegova jih zgradila,
da bi ob njih nam duše posvetila.

Ūstvaril je v Mariji
Gospodovo telo;
v ciborije polaga
zdaj sveto hostijo.

Ob njem vse večne luči so se vžgale,
monštrance Jezusa so pokazale.

V njegovi božji luči
žari presveta kri,
ki na oltarjih naših
pretaka se vse dni.

Lepota duš pravičnih v solz dolini:
to milosti njegove so rubini.

Vse zmage svete Cerkve,
vse lilije devic,
vse palme mučnikov
njegov je zbudil klic.

On sam je luč božanska nad svetovi,
gorela večnost v luči bo njegovi.

Koretič Franc:

ODPRTI ODPRTI ROK

Ko so v soboto pred prvo nedeljo v adventu, 27. novembra 1850, opravljale usmiljenke v kapeli materine hiše v Parizu večerno premišljevanje, je nenadno zaslišala zaupnica Brezmadežne, Katarina Laburé, šum kakor šuštenje svilene obleke. Pogleda: pri podobi sv. Jožefa stoji na polobli presveta Devica. Vrokah drži kroglo — podobo vesoljnega sveta — in jo z vso ljubeznijo pritiska na svoje brezmadežno srce. Kot bi z očmi trenil pa zemeljska krogla zgine. Marija polagoma razklene roke in jih obrne k zemlji. Iz njenih odprtih rok pa lijejo zlati žarki, ki se razlivajo na vse strani. Kaj to pomeni, je Marija sama pojasnila: »Krogla, ki jo vidiš, je podoba sveta in tudi vsakega posameznega človeka. Žarki so pa podoba milosti, ki jih razlivam na tiste, ki me prosijo.«

Kje je človek, ki bi si upal sešteti vse milosti, ki so se že in se bodo še izlile na ta ubogi svet iz odprtih rok naše nebeške Matere? Vse premalo bi povedal, če bi rekel, da je teh milosti brez števila. Bolj prav bo, če rečem, da ne pride niti ena milost iz božje zakladnice, ki ne bi bila podeljena po Marijinih rokah. Zato jo moremo po vsej pravici nazivati srednico in delivko vseh milosti.

Bogastvo milosti, ki jih Marija upravlja in porazdeljuje, je toliko, da daleko presega množino in hudobijo grehov. Kakor so preplavile vode ob vesoljnem potopu vso zemljo, tako je zajel po Adamu greh vse človeštvo. Iz tega greha pa je zrastle toliko in tako velikih, vnebovpijočih grehov, da jih more pregledati le vsevidno oko božje. A milost, ki te grehote uničuje, je še mnogo obilnejša. Če je greh zalil ves svet, ga je milost še bolj; če poganja greh ko-

renine v globino srca, seže milost še globlje. »Kjer pa se je pomnožil greh, se je še bolj pomnožila milost« (Rimlj 5, 20). Ta neizčrpní zaklad milosti nam je zaslužil božji Sin s tem, da se je učlovečil, da je za nas trpel in umrl na križu. Iz Jezusovega prebodenege Srca je kot čudovita voda začela izvirati milost, ki teče v svet in nosi življenje in blagoslov. Gospodarstvo z milostmi pa je po božji zamisli tako urejeno, da jih upravlja in porazdeljuje Gospodinja velike božje družine, komur hoče, kolikor hoče in kakor hoče. To misel je pomenljivo upodobil umetnik, ki je naslikal Marijo tako blizu Jezusa na križu, da teče odrešilna kri iz Jezusovega Srca v brezmadežno Srce Marijino in se od tam razliva na vse človeštvo. Po Jezusu je tudi Marija »bogata za vse, kateri jo kličejo« (Prim. Rimlj 10, 12).

Velika dela Srednice vseh milosti našteva papež Leon XIII. v okrožnici, ki jo je izdal 5. septembra 1859. Tam piše: »Nič ne pretiravamo, če rečemo, da se je po Marijinem posredovanju tako hitro razširil evangelij med narode vkljub vsem težavam in oviram. To je dalo pobudo sv. Cirilu Aleksandrijskemu, da je zaklical: Po Tebi, Marija, Bogorodica, je prišla prava luč, naš Gospod Jezus Kristus; po Tebi je zasvetila luč tem, ki sede v temi in smrtni senci; po Tebi so apostoli oznanjali evangelij; po Tebi si je križ osvojil svet; po Tebi se je Cerkev ukoreninila med narodi; po Tebi je bil satan zapoden v beg; po Tebi je bila premagana nevera in je zmagala resnica; po Tebi se more zveličati vsaka duša.«

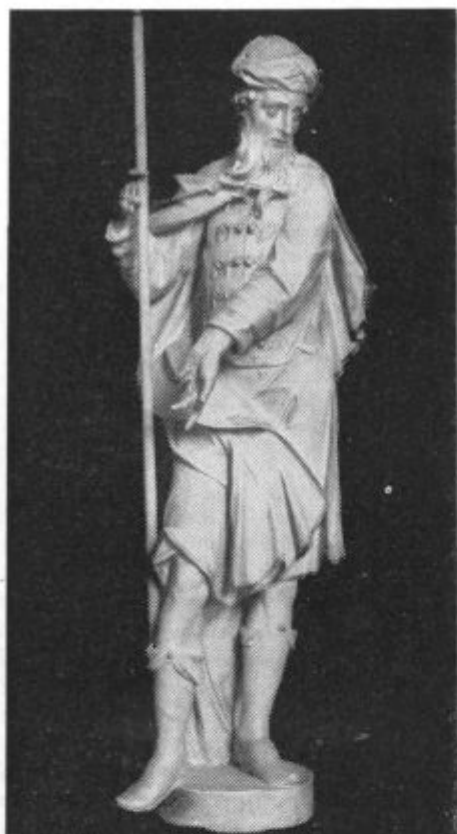
Temeljna resnica naše vere je, da nam je za zveličanje potrebna milost božja. Milosti pa ne moremo najti brez Marijine pomoči, zato se brez njenega sodelovanja ne moremo zveličati. To prepričanje je lepo strnil v en sam vzklik sv. German Carigrajski: »Nihče se ne zveliča drugače kakor po tebi, o Mati božja; nobene milosti ne sprejmemo od Boga razven po tebi, ki si polna milosti.«

Po Mariji prejmemo posvečujočo milost, ki je božje življenje v nas; iskrica božjega bistva položena v dušo, ki jo dvigne v podobnost božjega neodumljivega življenja. Odkar smo v milosti božji, Bog ni le naš Stvarnik in vsemogočni Gospod, ampak Oče. Zanj nismo le stvar, ampak otroci božji, ki nas ljubi z očetovsko ljubeznijo. — Kakor hrani seme v sebi obliko rastline, lepoto cveta in zlahtnost sadu, tako je z milostjo položena v našo dušo kal bodočega poveličanja v nebesih. Ta začetek božjega življenja v nas in našega poveličanja je bil po Marijini materinski roki položen v našo dušo.

Pa je milost tudi luč, ki razsvetljuje temo našega razuma, in moč naši oolji, da se more ustavljeti tisti razdvojenosti in poželjivosti, ki se je po izvirnem grehu kakor bolezen razpasla po naši čutni naravi. Milost božja nas drami, budi, kakor budi mati zaspanega otroka, nas opominja z nemirom vesti, po človeški besedi, tiskani ali govorjeni, ogreva naša srca za to, kar je lepo, blago, plemenito, jih odrača od tega, kar je grdo, nizko, grešno. Vsako dobro delo, vsaka žrtev, vsako premagovanje ni samo naše, ampak je predvsem cvet in sad milosti božje.

Ker pa pride vsaka milost po Mariji, smemo reči, da je vsako dobro delo, ves naš duhovni napredek, ne samo uspeh našega truda, ampak še bolj sad Marijine materinske skrbi in ljubezni. Ona, ki skrbi za vesoljno Cerkev, misli na fantička v prvem razredu ljudske šole in ga pripravi do sklepa, da bo naredil Jezusu to veselje, da ne bo več nagajal očetu in materi, in majhno deklico, da bo odslej lepo molila rožni venec. Po Mariji se je zasvetilo v glavi malega Franceka v Fatimi, da je predlagal: »Ej, dajmo ovcam malico, sami se pa premagajmo in ne bomo nič jedli.« In ovce so daspravile kruhek, pastirci so pa prdič uživali čisto veselje, ki ga rodi zatajevanje iz ljubezni do Boga.

Tudi tebi se je zdaj pa zdaj porodila dobra misel, sveta želja, in še mislil nisi, da po Mariji. Naj mislimo na to ali ne, vedno in povsod smo pod varstvom in vplivom matere Marije. Mati ubogih nam tolikrat pošepne na uho: »Kruha, obleke nimajo.« Ona, ki je bila sama gospodinja in mati, pomaga krščanski

Sv. Joahim

Sv. Ana

Robbova delavnica iz srede 18. stol.

ženi, materi, da vzdrži tudi v neznosnih družinskih razmerah, tolaži nesrečne, ki jokajo na pogorišču rodne hiše, in tiste, ki le od daleč gledajo svojo domačijo, vanjo stopiti pa ne morejo. Dekla Gospodova pomaga služkinji, da ohrani poštenje in vero sredi propalosti in nepoštenosti. Zdravje bolnikov ne pozabi na zapuščene, ki se brez postrežbe zvijajo na bolniški postelji, da ne zgubijo potrpežljivosti. Kraljica mučencev vzgoji po milosti slabotno dekle za junaške žrtve in fanta, da gre v cvetu življenja v mučeniško smrt. Skratka: vse čednosti, ki rastejo in cveto v kraljestvu božjem na zemlji, je zasadila in vzgojila skrbna roka Srednice in delivke vseh milosti.

Pa ne samo posameznikom deli Marija milosti, velike milosti daje tudi deželam, narodom. Kako na široko je odprla Marija svoje roke, ko je izlivala milosti na Portugalsko, ki jo je v zadnjem hipu potegnila iznad prepada brezboštva in nevere in ji v nekaj letih vtisnila čisto nov duhovni obraz. Zdaj gledamo na Portugalsko kakor pravljico deželo, ki se je tekom 25 let tako globoko in temeljito spremenila in je kakor otok miru sredi morja svetovnega gorja. Samo to nam lebdi pred očmi. Ne vidimo pa tega, kar so Portugalci dali in še dajejo svoji nebeški Rešiteljici.

V pridigi na gori je izrekel Jezus besede, ki jih kaj radi prezremo in preslišimo: »Dajate in se vam bo dalo: dobro, potlačeno, potreseno in zvrhano mero vam bodo dali v naročje. S kakršno mero namreč merite, s tako se vam bo odmerilo« (Lk 6, 38). Kakšno nasprotje vsem pravilom modernega gospodarstva! Po pravilih našega knjigovodstva premoženje raste, če se dohodki

večajo in izdatki manjšajo. V božjem in Marijinem knjigovodstvu je pa prav obratno. Čim več kdo da, tem več tudi prejme. Po tem pravilu moramo presojati prerojenje Portugalske in računati na uslišanje naših prošenj za duhovno prenovitev našega naroda. Če hočemo, da bo Marija tudi široko odprla svoje roke in izlila na slovensko zemljo veliko milosti, ji moramo tudi mi dati vsaj nekaj tega, kar so ji dali Portugalci.

Kaj so ji dali? Naj omenim samo nekaj drobcev. Lansko leto 8. maja je odšlo več ko sto lizbonskih visokošolcev v Fatimo. Romanje je bilo spokorno. Bog je hotel preskusiti junaštvo teh mladih romarjev z nenehnim dežjem in ostrim vetrom. Z nahrbtniki na ramah, s palico v rokah, z molitvijo in petjem so z največjim veseljem premagali vse težave. Vljudno so odklonili prijetna stanovanja in rajši spali na trdih tleh. Bili so kraji, kjer je ljudstvo kleče sprejelo te nove oznanjevalce krščanskega zatajevanja v spravo za hudobije, ki kličejo na svet pravične božje kazni. Ko so zadnji dan od daleč zagledali fatimsko svetišče, so ti junaki pokleknili na blatno pot in odmolili rožni venec po zgledu starih romarjev. Naj bo za pokoro! Do solz so ganili vse, ki so bili priče take žive vere in srčne ljubezni do nebeške Matere.

Ko so zbirali darove za zlato krono, ki so jo poklonili Mariji, so preživeli nekak plebiscit ljubezni do Marije. Bili so darovi bogatinov, še bolj pa siromakov, ki so darovali Mariji, kar so imeli najdragocenejšega. »To je edini zlat predmet, ki ga imam. Naj bo Marijin!« — »To je spomin moje rajne hčerke... Je prstan mojega sina, ki je poklican k vojakom. Da mi ga Marija varuje!« — »Je bil mojega očeta. Naj bo Marijin!« — »Je obljuba, ki sem jo napravila za zdravje svoje gospe,« pravi s solzami v očeh služkinja, ko daruje zlato verižico. In sto in sto takih in podobnih izjav. Po pravici je dejal sv. oče, da je bila ta krona izdelana bolj iz ljubezni in žrtev kakor pa iz zlata in biseroov.

Tudi mi pričakujemo od Marije velikih milosti: duhovnega prerojenja naroda, spreobrnjenja grešnikov, ozdravljenja zaslepljenih, medsebojne sprave in miru in soglasja med narodi.

S kakršno mero bomo merili svoje žrtve, s tako nam bo merila Marija milosti...

PO POSVETITVI *S*rcu Marijinemu

Janez Filipič

»...Po posvetitvi pa bo treba vedno znova poudarjati in opozarjati, da smo brezmadežnemu Srcu Marijinemu posvečeni in kakšne dolžnosti od tod izvirajo za nas in kakšne velike pomoči smemo pričakovati od Matere Marije, če bomo v smislu posvetitve nehali Boga žaliti...«

Kako važen je ta opomin našega nadpastirja, ki ga je zapisal v »Škofijskem listu« (1943, str. 22) poleg drugih navodil za posvetitev brezmadežnemu Srcu Marijinemu! Ljudje smo namreč silno omahljivi. Saj smo bili Slovenci posvečeni Mariji že dvakrat v prejšnjih letih: leta 1913 o priliki III. katoliškega shoda in leta 1924 o priliki I.

slovenskega Marijinega kongresa. Na žalost pa svojih sklepov, ki smo jih naredili ob teh posvetitvah, mnogi nismo upoštevali. In tako smo kljub posvetitvam ostali pri starem ali pa smo šli še dalje proč od Boga.

Zato naj v naslednjem omenim le nekatere zadeve, ki bi nam morale biti po tolikih lepih letošnjih posvetitvah posebej pri srcu, da se ne izneverimo obljubi, ki smo jo na dan posvetitve storili brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

1. Molitvene ure pred sv. R. T.

Kmalu izide nova izdaja »Večna molitev«, ki je med nami zagledala beli

29. jun.: Sv. Pavel — Habah pri Mengšu — Grajska zbirka

dan prvič že leta 1894. Skozi tisoče in tisoče rok pobožnih častilcev sv. R. T. je priromala tekem svojih 50 let. Še vedno prihaja do veljave po vseh župnijah vsaj prve nedelje v mesecu in na dan celodnevnega češčenja.

Bila so pa leta, ko so se v večini župnij ne samo prve, marveč tudi ostale nedelje — pred popoldansko službo božjo ali potem — zvrstili kot častilci sv. R. T. vsi stanovi: dekleta in fantje, žene in možje.

Koliko veselja je prinašala ta molitev pokojnima gospodoma škofu Jegliču in prelatu Flisu, ki sta jo tako tople priporočala v vsakoletnem poročilu o bratovščini sv. R. T.! In koliko božjega blagoslova so ti častilci priklicali iz nebes po naših župnijah!

Ali pa je danes še tako po vseh župnijah? Ali nam morda niso razne prireditve, izleti, številne tombole in podobno zredčile tu in tam vrste teh nekdanjih prostovoljcev pred tabernakljem?

Naj bi nova izdaja »Večne molitve« po ponovni posvetitvi Materi božji zopet zbirala nekdanje in nove trume prostovoljnih častilcev sv. R. T. ob nedeljskih popoldnevih!

2. Sveti rožni venec - družinska molitev.

Iz prikazovanj v Fatimi nam mora biti posebej znano, kako ljuba je ta molitev Materi božji. Prav zato smo ob posvetitvi obljubili, da postane sveti rožni venec zopet naša splošna družinska molitev. V tem smislu nam jo je prevzvišeni nadpastir priporočil v posebnem »Pastirskem listu« (okt. 1942), kjer pravi med drugim: »... Molitev svetega rožnega venca v duhu pokore naj postane naša narodna pobožnost, ker le po Mariji bomo deležni božjega usmiljenja. Zlasti pa vabim in prosim družine, da uvedejo zopet redno skupno molitev svetega rožnega venca. Vsak večer, ko se družina zbere k večerji, naj zaključi dnevno delo skupna molitev rožnega venca, če ni mogoče celega, pa vsaj eno desetko, eno skrivnost naj bi zbrano premislili; vsak dan drugo, da tako vsaj tekom petnajstih dni premislijo in zmolijo vse tri dele svetega rožnega venca.«

Družine! Ne pozabite svetega rožnega venca, če hočete zveste ostati posvetitvi brez. Srcu Marijinemu!

29. jun.: Sv. Peter — Habah pri Mengšu — Grajska zbirka

3. Nov razcvet Marijinih družb!

Čudovita duhovna pomlad je bila ob svojem času (1904—1913) zavladała zlasti po ljubljanski škofiji prav po Marijinih družbah. Vsa škofija je bila kakor lep cvetlični vrt. Saj je bila v vsaki župniji zasajena močna Marijina družba ne samo za dekleta, marveč po mnogih župnijah tudi za žene, fante in može.

Ali pa je danes še tako? Gotovo je, da se tu in tam še vedno dobro drže, zlasti lepo procvitajo na srednjih šolah dijaške kongregacije. Na žalost pa slišimo tudi tožbe, da zamirajo celo dekliske družbe, da so fantovske zamrle in da moških tako rekoč več ni.

Ali ne bi bilo Mariji všeč, če po naših posvetitvah poskrbimo, da Marijine družbe zopet zacveto in da se v njih zlasti pogłobi marijanski duh? Pred očmi imejmo zopet besede našega škofa, ki jih je zapisal 12. apr. 1931 gospodom voditeljem Marijinih družb ob njihovem letnem sestanku, rekoč: »Marijine družbe so že dvakrat v zgodovini kraljestva božjega med našim narodom prerodile versko življenje, pa upamo, da so tudi v sedanjem položaju Cerkve najuspešnejše sredstvo poglobitve in preroditve resnične vernosti. Marija in Sv. Rešnje Telo — v tem je naše rešenje! Po Mariji do evharističnega Jezusa — bodi vodilo vsem Marijinim družbam! Iščite, prosim vas, način, kako poživiti Marijine družbe, jih napraviti privlačne tudi današnji mladini, zlasti fantom! Duh mora ostati, metoda in nebistvene forme se spreminjajo času primerno!«

4. Nedeljska popoldanska služba božja.

Ob času, ko so se naši ljudje še živo zavedali, da Bogu ni samo odločeno nedeljsko dopoldne, marveč vsa nedelja, je bilo lepo po naših cerkvah tudi pri popoldanski službi božji. Niso bile polne samo ženske klopi, marveč so bile tudi moške dobro zasedene.

In danes? Kako je zlasti z odraščajočo mladino, ki tako zelo potrebuje verskega pouka. Če greš ob nedeljah popoldne po mestnih farnih cerkvah, ti zadostujejo v tej in oni cerkvi prsti ene

same roke, da prešteješ navzoče ljudsko šolske otroke. Od kod ta pojav? Pač od tod, ker odrasli več ne hodijo h krščanskemu nauku; mati ne, oče ne, kako naj bi potem šli sinovi in hčere. Gotovo je, da morajo biti varuhi doma, da ima človek ravno ob nedeljah popoldne razna nujna pota, obiske in podobno, vendar če hočemo, da nedeljsko popoldne pride zopet do veljave podobno kot je bilo pri naših prednikih, je nujno potrebno, da odrasli dajo mladini lep zgled s svojim obiskom popoldanske službe božje. Besede mičajo, zgledi vlečejo. Koliko notranjega miru, poznanja verskih resnic in božjega blagoslova bo zopet prišlo v naše družine z obilnejšo udeležbo pri popoldanski službi božji.

5. Dejanska ljubezen do bližnjega.

Cerkvena zgodovina in življenje svetnikov nam priča, da so bili vsi pravi častilci in otroci Marijini vselej angeli ljubezni do bližnjega, apostoli krščanske ljubezni.

Temu primerno moramo tudi mi usmerjati svoje življenje, če hočemo, da bo imela posvetitev brez. Srcu Marijinemu resničen uspeh tudi za nas. Nikakor ne moremo brezbrizno iti mimo duhovne in telesne bede svojega bližnjega in to tem manj, ker je vojni čas tudi med nami zasekal toliko dušnih in telesnih ran, kot jih zlepa še ni zadobil naš narod.

Najboljša je povsod osebna pomoč. Ta priča, da imamo o bližnjem, ki je ud skrivnostnega Gospodovega telesa, pravi pojem. Osebno žrtev bo Zveličar ob sodbi posebno poplašal: »Lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti; popotnik sem bil in ste me sprejeli... kar ste storili kateremu izmed mojih najmanjših bratov, ste meni storili.« (Mt 25, 35, 40.)

6. Molimo in delajmo za zedinjenje razkolnikov.

Med obljubami, ki jih je dala Mati božja v Fatimi, je tudi ta, da bo potem, ko se posvetitev docela izvrši, zavladała med človeštvom doba miru in da se bo spreobrnil velik narod in da bo Cerkev doživela svoj razmah.

Ni dvoma, da najde ta obljuba svoj odmev v posvetilni molitvi sv. očeta Pija XII. še s posebnim ozirom na razkolnike. Saj molimo v tej molitvi: »... Narodom, ki jih loči zmeta ali razkol, zlasti tistim, ki gojijo posebno pobožnost do tebe in ki med njimi ni bilo hiše, kjer ne bi v časti imeli tvoje častitljive podobe (danes morda skrite in shranjene za boljše dni), podeli mir in jih privedi nazaj k eni čredi Kristusovi, pod vodstvom edinega in pravega Pastirja...«

Tako molitev, ki naj bi je ne pozabili moliti s posebnim zaupanjem vsi, ki smo se posvetili brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Posebno ljuba pa naj bo ta

molitev udom Apostolstva sv. Cirila in Metoda pod zavetjem preblazene Device Marije, ki so posebej poklicani, da molijo in delajo za zedinjenje razkolnikov. Naj bi praznik sv. Cirila in Metoda nas vse opozoril znova na to važno bratovščino, za katero so bile in naj bi bile tudi v prihodnje zaslužne zlasti naše Marijine družbe.

Zelo važno je bilo, da smo se dobro pripravili na naše posvetitve brezmadežnemu Srcu Marijinemu! Nič manj važno pa ni, da smislu posvetitve ostanemo zvesti! Zato ponavljajmo posvetilno molitev pogosto, vsebino posvetitve pa presajajmo tudi v vsakdanje praktično krščansko življenje.

Al. Strupi:

M O L I M O

V APOSTOLSKE NAMENE

Za kristjana je največja skrb — skrb za dušo. Najprej za zveličanje lastne duše. A s tem kristjan še ni storil vse svoje dolžnosti. Po zapovedi ljubezni do bližnjega je dolžan skrbeti in delati tudi za zveličanje drugih. To se sicer sliši nekako nenavadno, pa zato ni nič manj resnično. Današnji časi nam to dolžnost pridišajo tako na glas, da je ne moremo preslišati. Ali delajte za rešitev duš v živem krščanstvu — ali pa boste utonili v valovih brezboštva in njegovem razdejanju! Ta izbira se nam vedno bolj vsiljuje. Tudi katoliški Slovenci se ji ne moremo izogniti. Med nami so na delu zelo močne brezbožne sile, ki so delavne, organizirane, pretkane. Katoličani smo hočeš nočeš pozvani v boj za krščanstvo ali proti njemu, kar navsezadnje ni nič drugega kakor odločitev za zveličanje ali pogubljenje duš.

Hvala Bogu, katoličani imamo sijajno sodobno in učinkovito sredstvo, da moremo reševati duše in se boriti za krščanstvo. To je Katoliška akcija. Ko bi mogli gledati v bodočnost enega ali dveh rodov, ki bodo doživeli že sadove tega dela, ki ga zdaj v Katoliški akciji šele začenjamo, kako bi se navdušeno zahvalili Piju XI. — papežu

Katoliške akcije —, da nas je pozval na apostolsko delo za rešitev duš.

Žal ima Katoliška akcija še majhno število apostolskih delavcev. Ali ne bi bilo mogoče hitro zbrati veliko armado, ki bo šla proti brezbožnim silam v boj za reševanje duš? Gotovo je največje hvale vredno tisto goreče apostolsko delo, na katero je poslal Jezus svoje apostole, ko jih je napravil za ribiče ljudi. Komur pa ni mogoč ta način dela, ima na razpolago drugo sredstvo. In to je, da svojemu bližnjemu posreduje od Boga milosti, ki so za zveličanje brezpogojno potrebne. Kdor ima gorečnost za duše, more zanje največ storiti z molitvijo in žrtvijo.

Molitev za zveličanje drugih je prelepo apostolsko delo. Zato je naša Katoliška akcija ustanovila Molitveno pomoč, da delo za spreobračanje duš, za zmago krščanstva krepko podpiramo tudi z molitvijo. Ta namen imajo molitveni nameni in tedenske molitvene ure po naših cerkvah.

Kako naj navdušimo naše vernike za to, da bodo radi in veliko molili za apostolske namene? Premislimo, kaj je potrebno, da se človek — jaz ali ti ali kdor koli — more zveličati.

16. julija:
Škapularska
Mati božja —
Velenje,
veliki oltar.

Edini začetnik in delivec dušnega zveličanja je Bog. Le če on da milost, se nam odpustijo grehi, moremo delati dobra dela, si pridobiti zasluženje, živeti po njegovi volji in v njegovi milosti tudi umreti. Ni druge poti zveličanja kakor s pomočjo milosti božje. Katekizem med najvažnejšimi verskimi resnicami navaja šesto, da je milost božja za zveličanje potrebna.

Kaj iz tega sledi? Če misliš nase, prosiš Boga za to milost. Če misliš tudi

na druge, prosiš zanje Boga, da jim da isto milost. Vsak torej, kdor Boga preprosi, da odpre svojo darežljivo roko in deli dušam milosti, vsak tak molivec je resničen apostol duš, ki uspešno in po božji volji dela za njih zveličanje.

Kako pa nebeškega Očeta pridobimo, kako božje Srce ganemo, kako delivca vseh dobrot preprosimo, da deli svojo milost? To se doseže z molitvijo. Kaj vse delamo v molitvi pred Bogom? Vržemo se predenj in ga v največjem

spoštovanju molimo, priznamo njegovo najvišje gospostvo, spoznamo, da je edini, pravi Bog, se kesamo grehov pred njim, ki je neskončno svet in pravičen, a tudi usmiljen, tako da noče smrti in pogube grešnika, marveč da se obrne k njemu in živi. V milosti prihajamo k njemu, ki je vsemogočen, pomočnik v vsaki stiski, ki ima odprto uho za prošnje trpečih, da najsvetejšemu in največjemu dobrotniku izrazimo svoje srčne želje in se mu vdano darujemo. Ni dvoma, da ga s tem pridobimo, da odpre zaklade zveličanja, ki jih je njegov Sin zaslužil za odrešenje sveta.

Molitev za duše je gotovo uslišana. Kdaj, kako, kje, ali mi to vemo in vidimo, to je drugo vprašanje, a uslišana je po sklepu božje previdnosti. Zdaj temu in onemu, ki je v neveri in pregrehah, zasije žarek milosti, zdaj se izgubljeni sin ali hči vrne nazaj k Bogu, zdaj se zopet vrne v pravo življenje obupanec, zdaj se čuti potolaženega in spet močnega, kateri je bil hudo preizkušan, zdaj trpeči dobi moč za bogu-

vdano trpljenje in umirajoči zadnjo milost, da združen z Jezusom izdihne svojo dušo.

Velike so dandanes med nami telesne stiske in bridkosti. Nič manjše niso dušne. Še toliko večje, kolikor je duša več vredna ko telo. Hitimo na pomoč z duhovnimi deli usmiljenja. Vprašaj svoje srce, ali imaš ljubezen do bližnjega, ki trpi telesno, ker nima kruha, obleke, stanovanja, prostosti, ljubečih svojcev. In dalje: ali imaš ljubezen do tega in tega, ki ga poznaš, ga ceniš, mu želiš vse dobro, pa veš, da živi v strašni zmoti, v grehah, v brezboštvu ali sovraštvu do Boga, v zakrknjeni brezbriznosti za svojo dušo... Če imaš resnično ljubezen, ki ni samo na jeziku, le v čustvu, ampak v dejanju, uporabljaj za pomoč bližnjemu ono sredstvo, ki pri Bogu vselej uspe: apostolsko molitev za duše!

Katoliški Slovenci, molite za svoje trpeče, dvomeče, zapeljane, brezbožne brate in sestre!

P. B.: VPLIV MATERE NA OTROKA

Mesec julij bi mogli imenovati mesec mater. Kajti proti koncu tega meseca obhajajo krščanske matere god svoje božje zavetnice sv. Ane. Pač je morala biti sv. Ana vzorna mati, da ji je Bog izročil v varstvo in vzgojo za Bogom najsvetejše bitje, prečisto Devico Marijo. Ni dvoma, da je zgled matere Ane vplival tudi na življenje Matere božje. Kako velikanski vpliv pa imajo matere na svoje otroke, o tem nam priča tudi sicer vsakdanja skušnja, izpričuje posebej življenje znamenitih mož, pomembnih za razvoj človeške zgodovine.

Mislimo n. pr. na sveto Moniko, mater sv. Avgušтина. Nikdar ne bi bil postal sveti Avguštin spokornik, duhovnik, odličen škof in cerkveni pisatelj ter velik svetnik, če bi ne imel tako zgledne matere, ki ga je s svojim zgled-

nim življenjem, z molitvami in žrtvami spravila na pravo pot.

Sv. Nona je imela kar tri otroke-svetnike: sina Gregorija, Cezarija in hčer Gregorijo. In kako globoko se je zarisal v dušo teh otrok prelepi zgled njihove matere, o tem nam poroča Gregorij, ki je zapisal o svoji materi sledeče: »Moja mati je bila svetega rodu, pa je vendar v svetosti presejala vse svoje prednike. Bila je mila in pohlevna, toda ob določenih prilikah je pokazala tako duševno moč, da je prekosila celo pogum možaka. Dasi je bila imenitnega stanu, je vendar imela za največjo čast, da je kristjana in otrok božji. Bila je lepa, pa se ni menila za telesno lepoto. Vaje pobožnosti je vestno opravljala, pa tako, da ni zanemarjala gospodinjskih dolžnosti. Molitev ji je bila vsak dan prva in najimenitnejša

Palma mlajši: Sv. Bonaventura — 14. jul.
Uršulinska cerkev v Ljubljani.

hrana in molila je s takim živim zaupanjem, da se ji je poznalo, kako si je svesta, da bo gotovo uslišana. In kako ljubezniva, usmiljena je bila moja mati do revežev, žalostnih in nesrečnih. Njeno življenje je bilo mnogim preskušnjam izpostavljeno, pa ob takih trenutkih se je varovala napolnjevati hišo s svojim jadicovanjem. Križ ji je bil nebeški ključ in pomoč k zveličanju. V njenem srcu je gorel neprenehoma ogenj božje ljubezni, katero je podžigala s premišljevanjem sv. pisma. Zveličanje vsega človeštva ji je bilo bolj pri srcu kot njene lastne zadeve.«

Podobno je tudi sv. Bazilij, patriarh vzhodnega meništva, ob koncu svojega življenja, ko je bil na višku

svoje učeniške službe, javno priznal, da je bila predvsem njegova stara mati Makrina tista, ki mu je s svojim zgledom dala podlago za njegov duševni razvoj.

Ko je imel leta 1848 v Maincu na Nemškem veliki socialni škof Emanuel Ketteler svoje znamenite govore o socialnem vprašanju, tedaj je dejal med drugim ob neki priliki: »... Največja dobrota, ki jo Bog skaže kakemu človeku v naravnem redu, je brez dvoma dar resnično krščanske matere. Namenoma ne rečem: dar nežno ljubeče matere. Kajti če je mati polna posvetnega duha, potem njena ljubezen ne more otrokom koristiti, marveč le škodovati. Toda krščanska mati pa je med vsemi darovi največji dar. Bodisi da mati že davno počiva v grobu, medtem ko njenega otroka premetavajo valovi življenja sem in tja in je na tem, da zgubi vero in nrvnost, ter se tako večno pogubi — mu bo vendar še vedno stopila pred oči plemenita osebnost njegove matere in ga bo s čudovito močjo pripeljala zopet na pot vere in kreposti. Kdor je namreč kdaj spoznal krščanstvo in njegove čednosti, njegovo notranjo vrednost, njegovo čistost in zlasti še njegovo nesebično ljubezen ob svetlem zgledu svoje matere, ali njej podobne sestre, kdor je v taki družini užival oni mir, ki ga Kristus imenuje svoj mir — ta človek se bo dvignil ob teh lepih spominih iz blata, pa naj bi ga bilo življenje še tako globoko pokopalo. Kdor je namreč gledal krepost vpodobljeno v tako povečanem liku, je nemogoče, da se ne bi z gnusom in prezirrom obrnil proč od pregrehe, če tudi bi bil sam vanjo globoko pokopan.« — S temi besedami je slavni govornik brez dvoma bodisi zavestno ali nezavestno povelečeval svojo nepozabno mater Klementino, ki je bila zvesta in ljubeča soproga, pobožna in skrbna mati, usmiljena gospa in srčno dobra gospodarica.

Ime Janez Janssen slovi kot ime zgodovinarja med svetovnimi učenjaki. Imel pa je tudi ta mož skrbno in pobožno mater. Spomin nanjo ga je spremeljal tja do groba. Rad je pripovedoval, kako je njegova mati leta 1837, ko je

bil on še nedorasel deček, ob novici, da so zaprli kolinskega nadškofa Klemenca Avgusta, takoj pokleknila in v goreči molitvi molila za njegovo osvoboditev iz ječe. Rad je tudi pripovedoval, da ni molitvic, katerih ga je mati naučila v zgodnji mladosti, nikdar opustil. Zlasti mu je polagala na dušo molitev za srečno zadnjo uro, za uboge duše v vicah in molitev svetega rožnega venca. Slavnji zgodovinar nam pripoveduje dalje o sebi: »Moji starši so me jako zgodaj navajali, da naj bom usmiljen do siromakov, prav posebno je vplivala v tem oziru moja mati s svojim lastnim zgledom, ki je včasih s svojo darežljivostjo celo prekoračila meje svojih razmer.«

Velikanski vpliv je imela na svojega slavnega sina tudi mati sv. Janeza Boska in to že v najnežnejši mladosti. »Še dve leti mi ni bilo,« pripoveduje sam, »ko sem izgubil očeta. Njegovih potez ne pomnim. Tudi ne vem, kaj se

je tedaj z mano godilo, le tega se spominjam — in to je prvo, česar se zavedam iz svojih detinskih let — da mi je mati rekla: ‚Zdaj nimaš več očeta!‘ — Ko mi je to rekla, je sunkoma zajokala, me prijala za roko in me odvedla proč od očetove mrliške postelje. Ko sem jo videl, da joka, sem se tudi jaz spustil v jok, čeprav takrat seveda še nisem mogel doumeti bridke zgube. Za vselej so se mi vtisnile v spomin besede: ‚Zdaj nimaš več očeta.‘ Sploh si je Janez Bosko, ki je v svojem srcu premišljeval vsako materino besedo in si vsako njeno dejanje vtisnil globoko v spomin, vprav ob zgledu svoje matere prisvojil najboljši vzgojni način, ki sloni na lepem zgledu, na ljubezni, na požrtvovalnosti in na vedni čuječnosti.

Zares! Velikanski je vpliv dobre matere na otroka. Tega naj bi se vsaka mati zavedala in skušala biti po zgledu svete Ane v vsakem oziru z gledna mati svojim otrokom!

Al. Strupi:

Molitveni nameni v juniju

Vztrajna in zaupna molitev je za kristjana najmočnejše duhovno orožje. S tem orožjem se moramo vojskovati za božje kraljestvo. Vladar božjega kraljestva je Bog in njega moramo pridobiti za svojega zaveznika. Njega najbolj potrebujemo, da podpira naš duhovni boj. V boju, ki se dandanes bije za krščanstvo in proti krščanstvu, bi morali vedno imeti pred očmi določne Jezusove besede: »Brez mene ne morete nič storiti« (Jan 15, 5). Jezus pa bo z nami, če bomo molili.

Resnične služabnike božje je navdihoval Sv. Duh, da so se zaupno zatekali k molitvi. Kako je Mojzes molil za svoje ljudstvo! Neutrudno molil, da bi se Bog ljudstva usmilil in mu odpustil velike grehe malikovanja in nezvestobe: »Odvрни se, Gospod, od togote svoje jeze in naj ti bo žal zaradi zla, ki si ga namenil svojemu ljudstvu« (2 Mojz 32, 13).

In ko se je judovska vojska pod vodstvom Jozua bojevala z Amaleča-

ni, ki so bili tudi sovražniki Boga samega, je med bojem Mojzes dvigal svoje roke, proseč za zmago. Ko je utrujen povobil roke, sta mu jih Aron in Hur podpirala, da ni opešal voditelj — zdaj veliki molivec za zmago svojega ljudstva.

Na molitev tudi ni pozabil prerok Daniel, čeprav ga je zadelo strašno gorje. Odpeljan v sužnost, v izgnanstvu daleč od svetega mesta Jeruzalema, odtrgan od Gospodovega svetišča se vendar trikrat na dan vrže na kolena in obrnjen proti Jeruzalemu iz vsega srca moli k svojemu Bogu. In ko mu je bilo pod smrtno kaznijo prepovedano moliti k Bogu, ostane kljub tej prepovedi molitvi zvest, naj mu tudi grozijo z levi. Ljubezen do Boga zmaguje nad ljubeznijo do lastnega življenja. Moli in prosi za spravo, rešitev, osvoboditev in spreobrnjenje svojega ljudstva. Priznava: grešili smo, delali krivico, brezbožno živeli, nezvesti postali, se oddaljili od zapovedi Gospodovih. A pri tebi, Go-

spod in Bog, je usmiljenje in odpuščanje. Zato čuj molitev svojega hlapca in usliši njegovo prošnjo! In Bog mu je po angelu naznanil, da bo uslišal njegovo molitev.

Molimo vztrajno in zaupno tudi mi. Imamo dovolj velikih namenov, ki morejo biti v rešenje vsemu narodu. Saj od dneva do dneva bolj spoznavamo, da je prava rešitev narodov le v Bogu.

Naš narod se s trdnim zaupanjem in srčno ljubeznijo posvečuje Marijinemu Srcu. Z molitvijo in pokoro se je na posvetitev pripravil in jo opravil z očiščenimi srci. Posvetitev nas po Marijinem Srcu hoče pripeljati k Jezusu. Potrebno nam je, da se iz posvetnosti, iz greha, iz brezbožnosti vrnemo k Bogu. Vsi nazaj k Bogu, dobri, da bodo boljši, slabi, da se spreobrnejo. In ti sadovi naše posvetitve naj bodo trajni, da ne bomo več krenili od Boga, ker brez Boga je posameznik in človeška družba strašno nesrečna. Da bi pa vsi prišli k Bogu in pri njem vztrajali, je treba veliko milosti, ki jo more izprositi le velika molitev. Zato bomo ob koncu maja molili v skupnih molitvenih urah za trajne sadove naše posvetitve Srcu Marijinemu (od 30. 5. do 5. 6.).

Mesec junij pa je posvečen presvetemu Srcu Jezusovemu. Tudi češčenje Jezusovega Srca je postalo v sedanjih vojnih bridkostih naša narodna pobožnost. Ob lastnem trpljenju smo nekoliko zaslutili neizmerne bolečine, ki jih trpi od grešnega sveta predobro in najsvetejše božje Srce. Nismo mogli več hladni in trdosrčni ostati, ako smo se le z malo vere in ljubezni zamislili v to, kaj Jezus med nami trpi. Zadoščevanje je naša velika narodna dolžnost, da nam usmiljeni Jezus nemara odpusti naš veliki narodni dolg. Mesec junij mu hočemo posvetiti z molitvijo v zadoščevanje njegovemu Srcu.

V molitvi spremljamo tudi razvoj cerkvenega leta. Sv. Cerkev nas k temu spodbuja s pomenljivimi prazniki, ki se nanje pripravljamo in se zanje še zahvaljujemo. Za veliko nočjo pride drugi največji praznik velikonočne dobe — praznik Sv. Duha. Binkošti nas spominjajo, da so šele tedaj apostoli začeli

izvrševati Jezusova naročila in ustanovili Cerkev, ko so prejeli darove Svetega Duha.

Sv. Duha, ki je tretja božja oseba, moramo moliti in častiti. Prosimo ga, naj nas razsvetli, kakor je razsvetlil apostole. Tolažil jih je, jih učil vse resnice, jih navdajal z neustrašeno srčnostjo, modrostjo in močjo. Posebno je razplamtel njih srca s silno gorečnostjo za oznanjevanje Jezusovih nauk in za reševanje duš. Vse te darove pa so apostoli prejeli od Sv. Duha, ko so se prej deset dni v skupni molitvi pripravljali na milostni prihod tretje božje osebe.

Tudi mi hočemo v pripravi na binkoštni praznik skupno moliti, da bi nam dal **Sv. Duh, učitelj resnice, pravo spoznanje** (od 6. 6. do 12. 6.). Da bi predvsem spoznali neprecenljivi dar svete vere, da bi v današnji zmedi ločili laž od resnice in v svojem življenju prav videli voljo božjo. V časih, ko je za ohranitev prave vere toliko nevarnosti, pa hočemo **Sv. Duha prositi za stanovitost v veri** (od 13. 6. do 19. 6.), spominjajoč se, da smo bili v zakramentu sv. birme potrjeni za vojščake Kristusove.

Najbolj nepojmljivo skrivnost krščanstva nam predstavlja praznik sv. Rešnjega Telesa. Samo božja vsemoščnost more zamisliti navzočnost neskončnega Boga pod podobo kruha. Človek stoji nem pred tako nedoumljivimi božjimi deli, ne more drugega kot verovati in moliti. Verovati in moliti tolikšno ponižanje in ljubezen neskončnega Boga.

In sv. Rešnje Telo je tudi še čudovita hrana naših duš: »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega, ne boste imeli življenja v sebi« (Jan 6, 53). Sveto Rešnje Telo ni le, da vanj verujemo in ga molimo, ampak tudi, da ga uživamo in iz njega živimo. Človeku ni dano, da bi to razumel. A naša vera nam zapoveduje, da v globokem spoštovanju pred največjo skrivnostjo krščanstva **molimo in častimo Jezusa v sv. Rešnjem Telesu** (od 20. 6. do 26. 6.).

Cerkev je Kristusova ustanova na zemlji. Vsa je popolnoma njegova, vse ima od njega: božji nauk, božje milosti, božjo oblast, daritev sv. maše, molitev,

zakramente. Ona je na svetu živeči in delujoči Kristus, tako da jo je sv. Pavel globokoumno imenoval skrivnostno telo Kristusovo, ki mu je Kristus nevidna glava.

Ker pa je Cerkev tudi urejena in čudovito razvita verska družba, potrebuje vidnega poglavarja, ki ga ji je Kristus dal v prvaku med apostoli, svetem Petru in njegovih naslednikih, rimskih papežih. Nič odličnejšega in svetejšega nimamo na svetu kakor je sv. katoliška Cerkev in njen najvišji pastir, Kristu-

sov namestnik. Zato pa bomo o prazniku sv. Petra in Pavla z vsem srcem molili za sv. katoliško Cerkev in nje-nega poglavarja, sv. očeta (od 27. 6. do 3. 7.).

Naj nas ti molitveni nameni ogrejejo, da bomo v mesecu juniju radi skupno in zasebno zanje molili. S skupno apostolsko molitvijo postanemo duhovna vojska božjega kraljestva. Nobe-no kraljestvo pa ne bo obstalo, ako nima borcev, tudi božje kraljestvo ne. Bodimo krščanska vojska molivcev!

Razlaga mašnih obredov in molitev

Očitna spoved — confiteor.¹

Sv. Cerkev sedaj za spoved porabi obliko, ki sega morda nazaj v osmo stoletje. Ni dovoljeno nič pridejati in nič odvzeti. Ima pa ta očitna spoved to predpravico, kakor jo imajo vsi zakramentali: če jo zmolimo, nam odpusti male grehe, ki se jih kesamo. Bog je v svoji dobroti hotel, da nam razen zakramenta pokore male grehe izbrisujejo še drugi pripomočki. Zato je svoji Cerkvi navdihnil rabo zakramentalov.

Duhovnik torej svojo spoved začne in se najprej obtoži Bogu. Kaže pa, da se noče spovedati samo Bogu, ampak tudi vsemu, kar je sveto, zato da vsi ti, katerim se spovem, z menoj in zame odpuščanja prosijo. Zato brž pridene: *Spovem se blaženi Mariji vedno Devici.* — Saj svete Device pač ni žalil, grešil pa pred njo je, in ta misel mu je dovolj vzroka, da se je tudi njej spovedal. Nato gre k nadangelu svetemu Mihaelu, ki je tako velik in tako mogočen, našim dušam dan za varuha zlasti za smrtno uro. Spove se tudi svetemu Janezu Krstniku, ki ga je naš Gospod tako zelo ljubil, saj je bil njegov podložnik, in še prvakoma apostolov svetemu Petru in svetemu Pavlu.

¹ Ako hočeš to razlago prebirati s pridom, vzemi v roko molitvenik, poišči v njem mašno besedilo, kakor ga bere duhovnik, ter sproti primerjaj to, kar je zapisano tu in kar je zapisano v molitveniku.

Nekateri verski redovi smejo pridodejati ime svojega očeta ali ustanovitelja reda. Tako mi benediktinci² pridodajamo svetega Benedikta, dominikanci svetega Dominika, frančiškani svetega Frančiška itd.

Nazadnje se duhovnik pri tej spovedi obrne k vsem tem, ki so okoli njega, in pridoda: *Et vobis fratres — in vam bratje.* Ko se namreč ponižuje kot grešnik, se ne obtožuje samo pred tistimi, ki so že poveličani, ampak tudi pred vsemi, ki so navzočni. In ni mu dovolj samo povedati, da je grešil, ampak še pridene, kako: *namreč z mislijo, besedo in dejanjem — cogitatione, verbo et opere;* na te tri načine ljudje lahko pogrešimo.

Ker hoče še to povedati, da je padel, ker je seveda sam hotel, to trikrat pove z besedami: *mea culpa: po svoji krivdi, po svoji preveliki krivdi...*³

In da bi skesana čustva dokazal, se med besedo, da je grešil po svoji krivdi, z evangelijskim cestninarjem trikrat po prsih udari. Ker bi rad dobil odpuščanje, se obrne k vsem poveličanim stvarim, pred katerimi se je obtožil, jih kliče na

² Pisatelj je bil benediktinski opat.

³ Ali: moja krivda je, moja krivda, moja prevelika krivda. Slovenski prevod v »Rimskem obredniku« silovito moč nepričakovnega, pretresljivega vrhunca te obtožbe močno zmanjša.

IŠČEM BISER...

Naši mali tabernaklji
tihí zemskí dom so tvojí,
ti Velikí, ki nad zvezde
prestol sí postavil svoj.
Tam strme nebesa vate,
zemlja nima misli zate...

Česa iščeš tu med nami,
v hostíji deviški skrit?
Svet je mrzlotuj, sebičen,
v temni plašč strasti zavít.
Kaj ti more zemlja dati?
Saj te noče več poznatí...

»Iščem biser večne cene,
zanj sem dal vso svojo kri,
dražji mi je kot življenje...
Datí mi ga moreš ti.
O, uteši željo mojo:
iščem, čakam dušo tvojo!«

M. Elizabeta, O. S. U.

pomoč in prosi, prav tako vse navzočne brate, naj zanj molijo.

O tem načinu spovedi, ki ga je ustanovila sveta Cerkev, mimo grede povejmo, da bi človeku v smrtni nevarnosti zadostovala, če bi se ne mogel natančneje spovedati.

Strežniki duhovniku odgovoré s sveto željó po odpuščanju, na kar on še vedno sklonjen dodane besedo: *Amen*. Ta želja je ponižna prošnja, naj se Bog duhovnika usmili.

Toda odpuščanja potrebujejo tudi strežniki. Zato se tudi oni sami z istimi besedami spovedo svojih krivd, pa ne več bratom — *et vobis, fratres* — in vam, bratje — ampak duhovniku, ki ga imenujejo očeta: *et tibi, Pater* — in tebi, oče.

Ko so strežniki tako izvedli očitno spoved, duhovnik za nje izmoli isto prošnjo, ki so jo oni za njega. Tudi oni enako odgovore: *Amen*. Nato sledi neke vrste blagoslov: *Indulgentiam* — oproščenje, *odvezo in odpuščanje naših grehov nam daj vsemogočni in usmiljeni Gospod*. Z njim duhovnik sebi in bratom prosi usmiljenja in odpuščanja grehov in se pokriža. Rabi pa besedo *nobis* — nam, ne *vobis* — vam in stopi k strežnikom, da ima svoj delež pri skupni prošnji.

Ko je spoved tako opravljena, se duhovnik znova prikloni, pa manj globoko, kakor se je pri »spovedi«, in pravi: *Deus, tu convertus vivificabis nos* — O Bog,

s samim pogledom nas oživiš — samo ozri se, pa nam življenje daš. Strežniki pa odvrnejo: *Et plebs tua laetabitur in te — in tvoje ljudstvo se bo v tebi radovalo*. Nato: *Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam* — Pokaži nam, Gospod, svoje usmiljenje: *Et salutare tuum da nobis — in daj nam svoje zveličanje*, ki ga nam pripravljaš.

Te vrstice se molijo izza davne davnine. Zadnja je Davidova beseda, ki v svojem psalmu: *Blagoslovil si, gospod, svojo zemljo*.⁴ Saj pri maši pred povzdigovanjem — pred posvetitvijo našega Gospoda pričakujemo prav tako, kakor tisti, ki so pred učlovečitvijo pričakovali Mesija — Odrešenika, narodom obljubljenega.

S to besedo *miser ricordiam* — usmiljenje, ki jo je rabil prerok, ne smemo razumeti božje dobrote. Ne! mi Boga prosimo, naj nam milostno pošlje njega, ki je njegovo *Usmiljenje* in njegovo *Zveličanje*, to se pravi, tistega, po katerem naj odrešenje dojde. Ta beseda nas prestavi kar v advent, ko ne nehamo prositi zanj, ki ima priti.

Nato duhovnik Boga prosi, naj njegovo prošnjo usliši, potem pa pozdravi ljudstvo in reče: *Dominus vobiscum*. Kakor za slovo se obrne na brate, ko hoče oltarjeve stopnice prestopiti in se kakor Mojzes v oblak zapreti. Strežniki

⁴ Ps 84.

mu v imenu ljudstva odgovore z besedami *Et cum spiritu tuo — in s tvojim duhom.*

Duhovnik stopa k oltarju.

Ko se duhovnik pripravlja, da stopi k oltarju, reče: *Oremus — molimo*, razprostre roké in jih sklene. Vselej, kadar to besedo reče, enako naredi, ker se pripravlja na molitev. Saj pri molitvi roke stezamo proti Bogu, ki je v nebesih in h kateremu se obračamo. Tako je naš Gospod molil na križu. V molitvi, ko duhovnik gre po stopnicah, govori v množini, ker ne hodi sam. Z njim gre sta levita — diakon in subdiakon, ga spremljata in mu strežeta.

Glavna duhovnikova misel ta slovesni trenutek je misel, da se očisti, saj, kakor pravi, stopa v: *ad Sancta Sanctorum*. Ta hebrejski presežnik rabi, da izrazi veličino opravila, ki ga gre izvrševati. Prosi torej, naj se mu grehi odvzamejo, in moli tudi za levita.

Čim bliže je človek Bogu, tem bolj čuti najmanjši madež, ki dušo kazi. Duhovnik torej čuti, da se mora očistiti, za to pa prosi Boga. Saj je bil že rekel: *Samo poglej nas, pa zaživimo — Pokaži nam, Gospod, svoje usmiljenje.* Toda ker se Bogu bliža, se boji in prošnjo za odpuščanje podvoji. To molitev moli, ko gre po stopnicah.

Ko pride k oltarju, tam položi sklenjene roke, nato ga poljubi. Ta poljub oltarja pomeni spoštovanje svetinjam svetnikov, ki so v oltarju zaprte. Zmoli še drugo molitev, v kateri prosi, naj se

Marija Tolažnica.
Stopiče. Veliki oltar.

mu grehi odpuste: *peccata mea — moji grehi.* Začne jo pa z besedo: *Oramus te — prosimo te* — saj morajo vsi, ki so pri sveti daritvi navzočni, za duhovnika sinovsko čutiti in z njim in zanj moliti.

ISKRE

Kar je razodeto skromnim in neučenim. Marijini nauki in izreki, ki jih je po prikaznih deklica Jacinta (znana iz fatimskih dogodkov) ponovila svoji sestri prednici:

»Greh, ki zavoljo njega največ duš pride v pekel, je nečisti greh.«

»Če bi ljudje pomislili, kaj je večnost, bi vse storili, da se spreobrnejo.«

»Vojske niso nič drugega kot kazen za grehe sveta.«

»Marija Devica ne more več zadržati pravične roke svojega preljubega Sina, da bi sveta ne kaznoval.«

»Če bi oblast pustila Cerkev v miru in bi dala svobodo sv. veri, bi tudi sama imela božji blagoslov.«

✦ **Prvi petki — naša narodna pobožnost** ✦

ZAPISKI MARIJINA DRUŽBA IN SV. REŠNJE TELO

Jan. Filipič

Dva izredna dogodka, ki sta pripomogla, da je bil vpeljan praznik sv. Rešnjega Telesa:

Zadnji čas, tudi leta 1942, se je mnogo pisalo v cerkvenih in drugih listih o verljivosti čudežnega dogodka v Bolseni in o relikviji (okrvavljenem korporalu), ki je shranjena v župnijski cerkvi v Orvietu na Italijanskem.

Ta svetinja, ki hočemo o nji govoriti, je tudi v zgodovinski zvezi z vpeljavo praznika sve-tega Rešnjega Telesa.

Znano je, da je Gospod Jezus svojo željo, naj bi se vpeljal poseben praznik sv. Rešnjega Telesa, razodel pobožni redovnici sv. Julijani, ki je živela v belgijskem samostanu blizu mesta Lieža (Liege). Po prizadevanju te redovnice je bilo dovoljeno posebno praz-

Evharistični Kristus — freska delavnice Janeza Ljubljanskega iz l. 1460, Mengeš.

Praznik sv. R. T., ki ga obhajamo proti koncu tega meseca, in nova izdaja molitvenika »Večna molitev« nam bodi povod za nekaj vrstic o razmerju Marijinih družb do zakramenta sv. R. T. To razmerje nam razkrivajo družbena pravila in v lepi luči pojasnjuje preteklost naših slovenskih Marijinih družb.

1. Splošna pravila Marijinih kongregacij naročajo svojim udom: »Marijine družbe nameravajo svojim družbenikom posredovati kar največjo svetost in razširjati na mnoge druge svoj blagodejni vpliv v njih dušno korist...« (III. pogl. št. 12). »Vsak dan naj se udeleže, če morejo, presvete daritve sv. maše...« (VI. pogl. št. 34). »Povabilo k pogostemu in vsakdanjemu svetemu obhajilu, ki je izšlo od sv. stolice na vse ver-nike, naj velja posebno njim; zato se vsem družbenikom brez izjeme živo priporoča, naj se krepčajo z evharističnim kruhom ne le one dni, kate-re morejo kot družbeniki dobiti popolni od-pustek, temveč si naj vsak prizadeva, držati se pobožne in koristne navade, ki jo tako želi Kri-stus Gospod in katoliška Cerkev; zato naj si prizadeva, da često in vsak dan pristopa k mizi Gospodovi« (VI. pogl. št. 39).

2. Da so slovenske Marijine družbe tekom zadnjih petih desetletij svojega obstoja v obilni meri izvrševale ta navodila, o tem nam pričajo premnogi dopisi v raznih letnikih »Bogoljuba«.

Iz teh dopisov spoznamo, da gre slovenskim Marijinim družbam častno priznanje, da so najprej razumele klic po pogostem sv. obhajilu. Po Marijinih družbah se je vpeljalo v naše župnije pogostno prejetanje sv. R. T. Po Marijinih družbah se je poživilo čiščenje najsvetejšega zakramenta; v Mar. družbah gori ogenj za lepoto hiše božje, za kras Gospodovega oltarja in njegovega tabernaklja. Koliko sijaja so dale evharistični skrivnosti ravno Marijine družbe tako ob raznih procesijah po mestih in deželi, kakor še prav posebno ob raznih evharističnih shodih. Koliko

so prispevale v denarju in izdelkih za bratovščino sv. R. T. in koliko dragocenih evharističnih predmetov je prišlo tekom let v naše številne cerkve, koliko molitvenih in svetih ur pred tabernakljem so opravili ravno člani in članice Mar. družb; koliko božjega blagoslova so izprosili ob teh urah in koliko zasluženih kazni odvrnili s češčenjem sv. R. T. — to ve le neskončno vsevedni Bog.

In koliko lepih zgledov in tihih žrtev je bilo podanih in doprinesenih v ta namen ravno po članih in članicah Mar. družb. »Vsak prvi petek,« se glasi dopis leta 1907 iz Št. Lovrenca ob Temenici, »imamo mašo z blagoslovom in navadno tudi pridigo. Skoraj vselej je do 100 ljudi (torej že ob času, ko še ni izšel odlok o pogostnem sv. obhajilu) pri zadostilnem svetem obhajilu. Vmes so članice Marijine družbe, ki vstanejo že ob dveh ali treh, da morejo prejeti svete zakramente.« (»Bogoljub« 1907, str. 253.) — »Prejemanje svetih zakramentov raste od leta do leta,« se glasi zopet dopis od Sv. Gregorija leta 1904. »Vsakdanje sv. maše se posebno ženstvo, včlanjeno v Marijini družbi, prav obilno udeležuje skozi vse leto. Pred najsvetejšim se znajo pravilno priklanjati tudi že otroci s šestim letom, nauče se od svojih mater-družbenic. Mnogo otrok prihaja vsak dan k sv. maši, spodbujeni po zgledu svojih mater.« (»Bogoljub« 1904, stran 79.) — Leta 1911 so dekl. Mar. družbe staro-loške dekanije poromale na božjo pot h Gospej sveti na Koroško. Bil je posebni vlak in vseh 475 je pristopilo k sv. obhajilu. Ko je to videl ondotni dekan, je rekel: »Srečni Kranjci, ki imate take organizacije. Kdaj bomo prišli Korošci za vami?« (»Bogoljub« 1911, str. 244.) — Kaj vsega niso storile Marijine družbe v Trziču na Gorenjskem v čast sv. R. T.! O tem nam govori mnogo dopisov v »Bogoljubu«. Za zgled postavimo tu sem n. pr. poročilo iz l. 1916, ki se glasi med drugim takole: »Evharistični odsek je mnogo pripomogel, da se je število sv. obhajil zelo pomnožilo. — Za župno cerkev je ta odsek oskrbel dva prta, za glavni oltar, enega za oltar presv. Srca Jezusovega, dva prta za kredenco, dva pultna, natezalnik za zvonec, obhajilni prt, dva baržunasta za pod svečnike, štiri ovratnike za praznike in dva za cerkovnika. Ta odsek je skrbel, da smo imeli skozi vso zimo in poletje svetlece na oltarju.« (»Bogoljub« 1916, str. 62.) In to vse samo v enem letu in celo v vojnem letu.

Podobno se glasi dopis s Trate l. 1936: »Oskrbele smo prenovitev dragocenega mašnega pla-

novanje v ta namen najprej v škofiji Liege. Papež Vrbani IV., ki je bil poprej arhidiakon omenjene škofije, je pa leta 1264. raztegnil ta praznik na vso Cerkev. Pobudo za to je tudi dobil eno leto poprej v čudežnem dogodku v Bolseni.

V Bolseni se je 1263 zgodilo tole:

Telega leta je priromal v Rim iz severnih krajev Evrope duhovnik, ki so ga že dolgo motile skušnjave in begali dvomi glede verske resnice o pričujočnosti Jezusovi v sv. R. T. Veliko je trpel, zato se je odločil za dolgo pot rimskega romanja. Vse kaže, da so ga dvomi spremljali še na tem potovanju, kajti ob povratku so se dvomi obnovili prav takrat, ko je v cerkvi sv. Kristine (Bolsena) med sveto mašo pri lomljenju svete Hostije bil priča izrednega čudeža, ki ga je slavni umetnik Rafael ovekovečil v eni izmed vatikanskih dvoran.

Kaj se je zgodilo? Pri lomljenju podobe kruha po povzdigovanju so brizgnile iz sv. Hostije kapljice svete krvi na telesnik (korporal). Mašnik je bil seveda v zadregi. Ko so domači duhovniki zaznali, kaj se je zgodilo, so se spoštljivo približali in počastili veliko skrivnost.

Poslali so takoj pošto svojemu škofu Jakobu Maldraga v Orvietu o tem, kaj se je zgodilo, in o tujem duhovniku, ki je iz zadrege brž odpotoval. Tudi papež Vrbani IV., ki se je takrat mudil v Orvietu na oddihu, je bil takoj o vsem obveščen. Naročil je strogo kanonično preiskavo. Zavzel se je za to zadevo tem bolj, ker je bil že kot mlad duhovnik v Troyesu poučen o razodetju, v katerem je božji Zveličar sam naročil pobožni redovnici Julijani, naj bi se vpeljal poseben praznik v proslavo presv. Evharistije.

Po dovršenem procesu so okravavljeni korporal in svečani procesiji prenesli iz Bolsene v Orvieto. (Bolseno je mesto v rimski provinci.)

Leta 1264. je papež Vrbani IV. s posebnim dekretom odredil, da se naj praznik sv. Reš. Telesa slovesno obhaja po vsem katoliškem svetu. Sv. Tomažu Akv. pa je naročil sestaviti himne in molitve za ta praznik.

L. 1337. je za to svetinjo po naročilu škofa Franciška izvršil umetnik Hugolin di Vieri velik relikvirij iz masivnega srebra. C.

Pomoč je obljubljena — toda dostavljen je pogoj. Marija, Pomočnica kristjanov, je v Fatimi zagotovila svoje mogočno posredovanje, če se svet spreobrne v pravi pokori in zadostuje za grešnost z molitvijo rožnega venca. Pokoro, ki je neobhodno potrebna, je Mati Sina božjega zahtevala tudi v Lurdu, ko je bl. Bernardki zaklicala: Pokora, pokora, pokora! Seveda mora biti pokora ne le zunanja, temveč predvsem notranja — in splošna. Duh spokornosti s prejemom zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa mora zajeti vse občestvo, v prvi vrsti tiste mlačne in Cerkvi odtujene vernike, ki vsako, zlasti še izredno vajo prepuščajo le dobrim dušam. Kako naj se pa človek, ki s svojim grešnim življenjem prizadeva Marijinemu brezmadežnemu Srcu največjo žalost, udeleži posvečenja, če v grehu vztraja in o spokorjenju ne mara nič slišati!

Kdor torej hoče sebi in svojemu narodu dobro, kdor hoče čim prej doživeti blagodat miru in sreče, naj posluša glas iz Fatime in naj napravi račun z Bogom.

Ali niste še slišali, kako vdano so sprejeli naročilo Marijino Portugalci! Premembo, ki jo je napravila spokornost med vsemi sloji portugalskega naroda, so ondotni škofje v skupnem pastirskem listu lanskega leta z veseljem potrdili, kar dokazuje tale stavek iz omenjene okrožnice:

»Kdor bi bil pred 25 leti zatnil oči in bi jih danes zopet odprl, bi Portugalske več ne poznal: tako globoko in temeljito spremembo in preobrazbo je izvršil na njej... dogodek prikazovanja Mater božje v Fatimi.«

Zato pa je Portugalska deležna velike milosti miru in srečnega blagostanja, ki ga uživa, vtem ko so druge dežele in drugi narodi zapleteni v gorje krvavega klanja, pustošenja, kar povzroča potoke solz. Sam sveti oče Pij XII. je v posebnem nagovoru 31. okt. 1942 častital Portugalski, ki je v posebnem varstvu Marijinem.

Ljudstvo na Portugalskem je pa tudi izredno hvaležno za to dobroto in odliko. Proslave ob 25 letnici prikazovanja Marijinega v Fatimi so bile v prvi vrsti izraz iskrene zahvale. Jubilejne slavnosti so se začele s tem, da so svečano prenesli Marijin kip iz Fatime v 130 kilometrov oddaljeno glavno mesto Lisbono. V dneh od 8. do 12. aprila 1942 se je izvršil največja-

šča, za veliki oltar pa dve garnituri oltarnih in obhajilnih prtov, za oltar sv. Male Terezije in pa oltar božjega groba po en prt. Nakvačkale smo lepo število metrov čipk za bratovščino sv. R. T.« (»Bogoljub« 1936, str. 140.)

Zares! Če bi zbrali vse take in enake dopise in sporočila, potem bi šele videli, kako ogromno

13. jul.: Sv. Marjeta. Robbova delavnica iz srede 18. stol. — Uršulinska cerkev.

delo so izvršile tekom 50 let naše Mar. družbe v čast sv. R. T. — Naj bi ta vnema ne nehala tudi v sedanjih časih. Naj bi ti in podobni zgledi ob času nove izdaje »Večne molitve« še pomnožili v vseh članih Mar. družb to vnemo. Koliko veselja in zadovoljstva jim bo skrb za sv. R. T. dajala, pa tudi koliko božjega blagoslova bo rosilo ob tem delu na našo domovino!

Albina Zakrajšček:

Le nad Žalostno goro

Vse naokrog deževni oblaki visijo,
drobne iz njih solzice rosijo.

Le nad Žalostno goro
božje sonce je obstalo
z zlatim žarom obsijalo
Marijo —

Mater žalostno.

Marija žarkov je vesela,
za romarje jih bo imela,
ki k njej na goro Žalostno
s skesanim srcem romajo.

Ljudje iz cerkve so odšli.
Tam pred Kraljico bolečin
dekle še žalostno kleči.

»O Mati, na ta sveti kraj
imela rada bi spomin. —
Glej, trnjeva je moja pot.
Ne prosim novih Te dobrot,
ohrani mi le beli cvet,
ki zate v srcu je vzcvetel,
da ne umori ga mrzli svet.
In plamen ta, ki je vzžarel
mi v duši zate naj gori.

Marija, Mati,

Mati moja!

Vodnica mojih mladih dni —
ne pusti same me sred boja!«

Vse naokrog megle in mrak,
v nemirnih srcih dvom težak.

Samo nad Žalostno goro
razpeto jasno je nebo.

Tam je Kraljica žalosti,
delivka božjih radosti.

In deklica pred njo kleči.

Trpeča Mati in otrok,
ki dar prejema iz njenih rok,
v nedolžno dušo, v dušo hrepenečo
polaga rajski mir in božjo srečo.

nejši pohod nebeške Gospe, kar jih je kdaj Portugalska doživela. Na vsej poti so napravili Mariji častno stražo. Cesta je bila vsa posuta s cvetjem. Od blizu in daleč so prihajale množice in kleče pozdravljale milostno podobo. Naval ljudstva in razumništva je bil tolik, da se je v mestu mogel spredov pomikati le korak za korakom naprej. Med udeleženci so bili tudi ljudje, ki so se poprej prizadevali, da bi se dežela razkristjanila.

Nato je sledil kongres, ki je nje ga navdušenje in pobožnost nemo goče opisati. Udeležencev je bilo nad pol milijona. Enako svečano je bilo tudi narodno romanje v Fatimo, dne 13. maja 1942, ko je lisbonski kardinal in patriarh ves narod posvetil brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

Tako posrečene zunanje proslave so pa bile omogočene le po temeljiti notranji duhovni pripravi, saj so bili od 3. do 11. maja po vseh župnijah sveti misijoni s skupnim svetim obhajilom. — Torej: prvo je pokora, drugo, kar si danes vsi in najbolj želimo, nam bo božja dobrotljivost navrgla.

Kdaj je bila in kdaj bo še velika noč tako pozno kot letos? ...
V tehle letih: 45, 140, 387, 482, 577, 672, 919, 1014, 1109, 1204, 1451, 1546, 1666, 1734, 1886, 1943, 2038, 2100, 2258, 2326, 2410, 2573, 2630, 2782, 2877, 2945, 3097, 3154, 3306, 3537, 3621, 3784, 3993, 4088, 4156, 4224, 4376, 4528, 4680, 4748, 4900 itd.

Najzgodnejša velika nedelja, t. j. 22. marca je bila in bo v letih: 77, 319, 414, 509, 604, 851, 946, 1041, 1136, 1383, 1478, 1573, 1598, 1693, 1761, 1818, 2285, 2335, 2437, 2505, 2872, 3029, 3401, 3496, 3564, 3648, 3716, 3860, 4308 itd.

V tem pogledu namreč velja staro pravilo, da pade velikonočni praznik vselej na nedeljo po prvi pomladanski polni luni. Od tod drugi premakljivi prazniki: vnebohod, binkošti, sv. Trojica, sveto Reš. Telo, praznik presv. Srca Jezusovega. K letu bo velika noč 9. aprila.

Na najpoznejšo veliko noč je naložil znani zdravnik Nostradamus »človeško« prerokovanje v latinščini: »Quando Marchus Pascha dabit — Antonius pentecostabit — et Joannes adorabit — Totus mundus: Vae clamabit.«

Po slovensko bi se reklo: »Kadar bo padel god sv. Marka na veliko noč, god sv. Antona na binkošti, sv. Janeza Krstitelja pa

na Telovo, takrat bo gorjé na svetu.«

Letos se to slučajno nekako ujema. Leto 1886. in prejšnja gori našeta leta so pa večinoma to prerokbo v nič dejala.

Da nas Bog ljubi. Božja obiskanja so po sklepu božje previdnosti mnogovrstna, nam grešnim in slabotnim ljudem neumljiva. Pičlovni v nenadnih stiskah omahujejo, zdvajajo, izrekajo celo bogokletne sumnje in govore stvari, ki se ne skladajo z vernostjo katoliškega kristjana. Vse drugače so ravnale in govorile osebe, ki jih je prežemala ljubezen božja. Sveta Terezija Det. J. je večkrat zdihovala: »O, kako dober je Bog! Da, dober, ker mi daje toliko moči, da morem prenašati vse trpljenje!«

Sv. Kamil je imenoval svoje petere bolezní, ki so ga spremljale 15 let, petero usmiljenj božjih.

Sv. Terezija iz Avile je imela navado govoriti: »Ali trpeti ali umreti.« Sv. Magdalena Paciška pa je želela le »trpeti in ne umreti.«

Da bi lažje prenašali križe, ki nam jih dobri nebeški Oče v svoji neskončni modrosti in ljubezni naklada, nam je naklonil trojno spremstvo:

a) Dal nam je angela za varuha. »Svojim angelom je zapovedal zastran tebe, da te varujejo na vseh tvojih potih.« (Ps 90, 11.) Nauk sv. Cerkve nas uči, da nas dobri angeli varujejo na vseh potih, da nosijo naše molitve k Bogu in da nas po potrebi opozarjajo na voljo božjo.

b) Na poti proti večnosti nam je božji Zveličar pripravil čudovito krepčilo, da ne omagamo: najsvetejši Zakrament.

Le pridi tja pred tabernakelj, potrkaj potihem na vrata in vprašaj zaupno: »Povej, ljubi Zveličar, zakaj vendar bivaš tu noč in dan v skromni podobi belega kruha? Zakaj, Gospod?«

In ljubi Jezus bo odgovoril in ti razodel: »Vse iz ljubezni do tebe, zato da z mojo milostjo in pomočjo ne omagaš na nevarnem potovanju, ki te čaka.«

In kaj ima Jezus od mene in tebe? In vendar tolika skrb!

Tretje spremstvo, ki ti ga je dala božja dobrotljivost, je roka Matere božje Marije, ki te varno in z ljubeznijo vodi. Z višine križa ti odmeva še danes oporoka božjega Odršenika in ti napolnjuje srce z nedopovedljivo tolaž-

SOBOTA

in kongreganisti

I. Zakaj je sobota Mariji posebej posvečen dan?

Sobota je bila že prvim kristjanom nekako bolj pomemben Bogu posvečen dan. Ta dan so namreč v rimski cerkvi že v prvih stoletjih posvečevali s postom, podobno kot sredo in petek.

Od XI. stoletja dalje pa se je med kristjani udomačila navada, da so začeli soboto posvečevati posebej tudi Materi božji.

In tako naj bi bila sobota tudi današnje dni vsem kristjanom in zlasti še članom Marijinih družb v posebni meri Marijin dan! Vselej naj bi ob tem dnevu poživili svojo ljubezen do Matere božje.

Razlogi, ki nas navajajo, da soboto posebej posvečujemo Materi božji, so predvsem simbolični. Sobota nas namreč v mnogem oziru spominja na Mater božjo.

1. Sobota je dan, ki je **Gospodovemu dnevju, nedelji, najbližji**. Prehod je v nedeljo in nas tako rekoč uvaja v nedeljsko posvečevanje. Ob sobotah snažimo posebej svoja stanovanja, pripravimo nedeljsko obleko, ozaljšamo v cerkvi oltarje itd.

Podobno je tudi Marija zaradi svoje vzvišenosti kot Mati božjega Sina najbližja Bogu in njena poglavitna skrb in naloga je, da vodi človeštvo k Jezusu. »Po Mariji k Jezusu« je temeljno naročilo v kraljestvu milosti, ki se je že neštetokrat skazalo kot resnično v majhnem in velikem, tako v zgodovini posameznih človeških src kot tudi v zgodovini celih narodov.

»Po Mariji k Jezusu« je tudi za kongregacijsko življenje ena bistvenih zahtev. Zato in predvsem zaradi tega se posvečujemo v odkrilju Marijinih družb Materi božji, da bi ob Marijinem zgledu mogli tem bolj gotovo upodobiti Kristusa v nas samih.

2. Sobota nas približa odpočitku. — Sobotni delopustni zvonovi so kakor angeli, ki oznanjajo mir in odpočitek po tovarnah in šolah, po uradih in na polju, po delavnicah in domovih. In sobotni večer je zlasti za vernega človeka večer miru, nekaj spomin na večnostni mir v Bogu.

Podobno je tudi Marija znanilka in Kraljica miru. Mir je vpostavila med Bogom in človeškim rodом s tem, da je privolila v to,

da postane Mati božja in vzgoji božjega Sina za našega Odrašenika. Njenemu materinskemu Srcu moremo potožiti vse svoje bridkosti in težave. Kdo ni tega še sam izkusil! Že sama misel na Marijo je včasih in zlasti tedaj, ko nas napadajo velike skušnjave ali velika bridkost, kakor hladilni balzam na pekoče rane. Koliko jih je bilo in jih je še vedno, ki so se dušno in telesno ozdravljeni vrnili z Marijinih božjih potov, ali pa so vsaj našli notranji mir, da so udani v voljo božjo znova zadeli svoj težki križ.

3. Sobota nas dalje spominja na **mir in počitek, ki je nastopil ob koncu stvarjenja sveta.** »In Bog je videl vse, kar je bil naredil in bilo je prav dobro,« pravi sveto pismo, »in Bog je sedmi dan dokončal svoje delo in je ta dan počival od vsega svojega dela, ki ga je dovršil in je sedmi dan blagoslovil in ga posvetil« (1 Moz 2, 2). — Podobno pa počiva božje oko s posebnim veseljem nad Materjo božjo. Nad njo se je namreč razodela božja stvariteljska moč v posebni lepoti. Ona je najpopolnejše in najsvetejše bitje med vsemi ustvarjenimi rečmi, v posebni meri blagoslovljena in posvečena med vsemi ljudmi. Saj jo tisoč in tisočkrat pozdravljamo z besedami: »Blagoslovljena med ženami« — in sveta Cerkev sama obrača nanjo besede: »Vsa si lepa, o prijateljica moja, in madaže ni na tebi.«

4. Sobota nas končno kot zadnji dan v tednu spominja tudi na **zadnji dan v našem življenju.** Ta dan bomo zaključili svoje življenjske račune pred večnim Sodnikom in prejeli bomo kazen ali plačilo, kakor bodo pač naša dobra ali slaba dela zahtevala. — Marija pa je zavetnica umirajočih: »Od onega trenutka, ki je stala ob strani Svojemu umirajočemu Sinu,« pravi sv. Alfonz Ligvorij, »ima oblast in moč, da prihaja na pomoč svojim otrokom v njihovi zadnji uri življenja.« — S posebno ljubeznijo pa stoji ob strani v zadnji uri tistim, ki so se ji v Marijini družbi posebej posvetili in njej kot zvesti otroci tudi vedno udano služili. Koliko prelepih zgledov srečne smrti nam nudi zlasti življenje neštetihi udov Marijine družbe.

II. Kako naj častimo Mater božjo ob sobotah?

1. Prva zahteva, sicer najvažnejša pa tudi najmanjša, ki jo stavi Marija na nas, je ta, da jo ob sobotah **ne žalimo z nobenim grehom.** To mora biti naš najtrdnější sklep. Kdor se bo tega trdno držal, mu bo ravno ta sklep najboljši pripomoček, da se bo odvadil te in one pregrehe.

bo: »Glej tvoj sin! Glej tvoja mati!« (Jan 19, 26.) Jezus nam daje svojo Mater za mater. Zakaj? Zato, da imamo tudi v nebesih predobro mater, ki s svojo ljubeznijo skrbi za naše zveličanje, pa lajša tudi naše časne skrbi, težave in trpljenje.

Ali ne bomo dobremu nebeskemu Očetu povračali te ljubezni z velikim zaupanjem, z vdanostjo in ljubeznijo tudi takrat, ko nas tare stiska ali celo hudo gorje, da se zdi, kakor da smo popolnoma zapuščeni!

Če se srce obotavlja, pa zdihni: »O sv. Terezija Det. J., izprosi mi milost, da bi mogel Bog tako ljubiti, kakor si ga ljubila ti!« Č.

Pomenki. Že čez 30 let prebiram »Bogoljuba« z največjim veseljem in užitkom. Njegova vsebina pa tudi zunanost mi je vedno ugajala. Glavno je seveda jedro, ki je zajemljivo in poučno obnem. Kako praktični in koristni so članki, prav tako zgledi, povesti, posebno pa vsakovrstne novice iz cerkvenega življenja doma in po svetu.

Ko v »Bogoljubu« vsakovrstne važne reči opisujete, mi večkrat pride na misel: Bog ve, če gospodje dovolj vedo, kaj vse se po svetu godi, kako nekateri ljudje govore in živijo?

Zaradi tega sem se odločila jaz, da Vam nekaj iveri nadrobim, četudi ne znam spretno sestavljati. Boste že sami potem v red spravili, če se Vam bo zdelo primerno.

Najbolj mi je na srcu dogodek, ki me kar priganja, da ga izdam. Naš sosed, ki ga je presenetila nenadna, nesrečna smrt, je bil dobrodušen in preprost možiček. Imel je že osem križev na plečih. Bil je sicer, kakor večina kmečkih očancev, veren: vsako nedeljo in praznik je bil pri sv. maši, molil je, kadar je zvonilo itd. Tudi k svetim zakramentom je hodil tri-štirikrat na leto. Večkrat ga pa niso mogli pripraviti. Zdelo se mu je nekako neumno, čemu bi večkrat hodil: »Saj nič hudega ne naredim; za navadne grehe pa ni vredno, da bi jih vedno pripovedoval; saj nič ne pomaga, ker sem potem prav tak kot poprej.«

Ker je bil ta očanec naš najbližji sosed, je skoraj vsak dan prišel na kratek obisk in pomenek. Vse stvari so prišle na vrsto. O priliki celodnevnega čiščenja sem ga vprašala: »Oče, ste že bili?« — »Proti večeru bom šel.« Pristavil pa je zopet: »Saj ne vem, kaj bi

povedal. Ne kradem, ne goljufam, ne ubijam, v cerkev hodim in molim: če me pa otroci kaj razkačijo, da malo zarentačim in zakolnem, ali če se s staro malo sporečem, to pa ni taka reč. Pa če tudi grem, nisem nič boljši, saj imam vedno iste grehe; kaj bom vedno eno reč pravil?« Nato še dostavi: »Kaj meniš, kaj se taki spovedujejo, ki vsak mesec, ali pa še na 14 dni hodijo?« Trenutno sem bila malo v zadregi. Kmalu mi je pa padlo tole v glavo: Ali je tudi srajco nespametno oprati, ko je umazana? Saj naprej veste, da se bo spet kmalu umazala! Ali takrat tudi rečete, ne bom je dajal v perilo, saj tako nič ne pomaga, saj bo kmalu spet taka, kakršna je bila!? Čim bolj in čim večkrat je zaprašena in z znojem prepojena, tem večkrat jo daste perici. Prav tako je tudi v dušnem ozirju, samo s tem odločilnim in važnim razločkom, da je vrednost duše brezprimerno večja in da je za rešitev in za čednost in lepoto duše pač treba bolj skrbeti kot za snažnost srajce. Skrb za dušo je naša prva in največja dolžnost. Čim večkrat jo operemo v zakramentu svete pokore, tem lepša bo, tem manj se bo zamazala.

Ko bi se bila domislila, bi bila moža še lahko takole vprašala: »Ali veste, zakaj je Jezus v svoji dobroti in ljubezni do nas postavil zakrament svete pokore? — Ali veste, kaj je posvečujoča in dejanska milost božja, ki jo prejemo pri spovedi? — Ali veste, kako smo slabi in k hudemu nagnjeni, in da se moramo zoper vse to in zoper greh oborožiti z mislijo, ki jo prejemo v obilni meri vprav pri spovedi? Ali veste, kje so svetniki zajemali veliko svetost, katero so dosegli? Očanec, ali bi znali naštetii vse milosti, katere nam deli zakrament sv. pokore?« ... Teško bi znal kaj prida odgovoriti. Najmanj se pa taki ljudje zavedajo, da nam sveta pokora deli posebne milosti za bogoljubno življenje. Tudi to je treba uvaževati, da je spoznanje samega sebe prvi korak k poboljšanju. To spoznanje se pa pospešuje vprav s tem, ko pred spovedjo vest izprašujemo. Brez spoznanja samega sebe ni poboljšanja. In končno: Kdo ne ve, kako potrebno nam je pogostno sveto obhajilo? Ali ni večkratna sveta spoved priprava za to, da se usposobimo za vredni prejem Najsvetejšega Zakramenta!?

2. Drugo, kar naj storimo ob sobotah Mariji v čast, je to, da ji skušamo napraviti kot **njeni dobri otroci kako veselje**. Že od nekdaj so se verniki ob sobotah radi postili v čast Materi božji. Sveti kralj Ludovik je vsako soboto zbral mnogo ubožcev v svoji palači, jim umival noge in jih je bogato pogoščeval. Sveti Gerhard ni odrekel nikomur prošnje, ki ga je v soboto kaj prosil v imenu Marijinem. Sv. Sebastijan, kralj portugalski, je vsako soboto bil pri dveh svetih mašah. Sv. Marjeta, ogrska kraljična, je od svojega sedmega leta dalje nosila vsako soboto spokorni pas. Sv. Roza Limanska je vsako soboto ozaljšala sliko Marijino s svežimi cveticami. Očetje jezuiti so priporočali kongregacijam, da naj vsako soboto zmolijo lavretanske litanije in če mogoče tudi male dnevnice v čast Materi božji. Sv. Janez Berhmans se je trudil, da je vsako soboto ob urah oddiha napeljal razgovor s svojimi tovariši o Materi božji; med tednom si je pa nabral lepih zgledov, ki jih je ob takih razgovorih uporabil, da je vnel ljubezen do Marije tudi pri drugih. Tudi danes molijo v marsikateri župni cerkvi vsako soboto zvečer sveti rožni venec, ali vsaj litanije Matere božje in v marsikateri krščanski hiši gori tudi danes ob sobotah luč pred Marijino podobo in prav tako po vaških znamenjih.

3. Na poseben način pa naj bi posvečali Materi božji v čast posebej še **vsako prvo soboto v mesecu**. V ta namen je papež Pij X. leta 1912 potrdil odlok, ki vsebuje naslednje besede: »Da bi se med verniki še bolj udomačila pobožnost do brezmadežne Matere božje in da bi bilo ustrezno srčni želji tistih vernikov, ki skušajo zadoščevati za strašna bogokletstva, s katerimi grdijo hudobni ljudje vzvišeno ime božje Matere same, je sv. oče papež Pij X. smatral za potrebno, da podeli vsem tistim, ki opravijo prvo soboto v mesecu kako spravno dobro delo v čast brezmadežni Devici, pod navadnimi pogoji popolni odpustek, ki ga je mogoče nakloniti dušam v vicah.«

4. Tej želji svete Cerkve odgovarja tudi **pobožnost petnajsterih sobot** v čast Materi božji v spomin petnajsterih skrivnosti sv. rožnega venca.

5. V sedanjih časih pa nam je še prav posebno priporočena in poznana pobožnost **peterih prvih sobot v mesecu** v čast Materi božji. Je v tesni zvezi z dogodki v Fatimi. Bistveno ima isti značaj in namen kot pobožnost prvih petkov v čast presv. Srcu Jezusovemu. Zadoščevali naj bi ob teh sobotah Materi božji v čast za žalje-

nja in bogokletstva, ki jih ji prizadevajo brezbožni ljudje.

Kakšna tolažba bo za nas, zlasti za nas kongreganiste, če bomo mogli na zadnjo uro govoriti: »Slednjo soboto v svojem življenju sem če tudi le kaj malega storil v čast Marijino. Vsako soboto sem ji z besedo in dejanjem zatrjeval, da jo ljubim kot svojo Mater. Vse te naše sobote se bodo ob sklepu našega življenja strnile v prelep venec, ki ga bomo še enkrat poklonili Mariji v čast. Marija pa nam bo našo dobro voljo poplačala brez dvoma še z lepšim vencem nebeške slave. Zakaj: »Tisti, ki mene častijo, bodo dosegli večno življenje.« (Ekl 24, 31.)

A. Č.:

»To je moje telo«

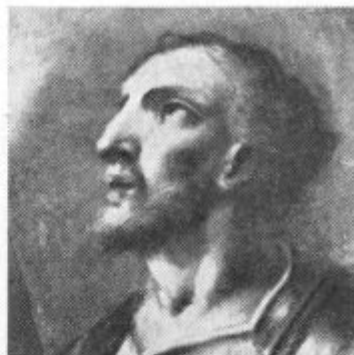
Neki drugoverec se je v razgovoru s katoličanom o svetem Rešnjem Telesu kratkomalo izmuznil dokazovanju in rekel: »Ne morem razumeti, kako bi bil Jezus pričujoč pod podobo kruha.«

Kako bi mu bilo treba odgovoriti? Najbolje s sv. pismom, saj ima neizpodbitno resnico, pa tudi jasno besedo.

Pri sv. evangelistu Janezu beremo, kako so godrnjali ne samo navadni Judje, marveč celo nekateri izmed učencev že takrat, ko jim je Jezus šele obljubil dati svoje telo v hrano.

Pokličimo si v spomin, kako je naš Odrešenik nasitil celo množico ljudi (5000) s petimi hlebi kruha, in kako so ga nato iskali, da bi ga proglasili za kralja. To priložnost je Jezus porabil, da je napovedal veliko skrivnost. Malo poprej jim je čudežno preskrbel telesnega kruha, zdaj pa jim hoče dati drugega, živega kruha; imenuje ga »kruh življenja«. Takole je rekel ljudem: »Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes... Kruh pa, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta.« (Jan 6, 48, 51.)

Ta napoved Jezusova je presenetila. Nekaterim se je zdela neumljiva, zato nesprejemljiva, četudi je isti Jezus malo prej storil velik čudež, ko je pomnožil kruhe in nasitil tisoče lačnih. Toda — dobro si zapomnimo — : Jezus ni pomirjeval množice z razlaganjem ali pojasnjevanjem, kako bo to storil, ker zahteva vero, marveč je svojo napoved ponovil, podkrepil in dvakrat ztrdil: »Resnično, resnično, povem vam:

Jan. Potočnik: Sv. Primož. 9. jun. Sv. Primož nad Kamnikom.

Kdor trdi, da se nič ne poboljša, da vedno iste grehe ponavlja, daje pač sam sebi slabo spričevalo; kajti iz take izjave bi mogli soditi, da njegovo kesanje pri spovedi ni bilo zadostno, da so njegovi sklepi bili samo na jeziku. Iz tega pa zopet sledi, da bi mogli dvomiti, če so spovedi sploh bile pred Bogom veljavne?

Taka in podobna vprašanja bi bila kaj primerna za razmišljanje vsem, ki se enako, kakor ta očanec, odtegujejo večkratni spovedi.

Pa pojdemo nazaj k zgodbi, ki sem jo začela. Dobrih šest tednov zatem je ubogega očanca zadela smrtna nesreča, da je moral kar nenadoma in nepreviden zapustiti ta svet. Vlak ga je povozil. Njegova tragična in žalostna smrt je zbudila pri vseh globoko sočutje, ki smo ga poznali. Name pa je napravil ta nepričakovani dogodek še prav globok vtis, saj mi je takoj zbudil spomin na zadnji razgovor o spovedi. Ali ni bil omenjeni razgovor nekak opomin za moža od zgoraj? Ali ni v vsaki taki nesreči glasen klic za vsakoogar: Duša krščanska! Očisti se večkrat pri spovedi, da boš pripravljena, če te Gospod nenadoma pokliče!

Naročnica.

Sidro — milijonom ljudi. Neposredno pred sedanjo vojsko je 83 zdravnikov, ki so zaposleni v bolnišnicah za umsko in živčno bolne, razglasilo tole izjavo:

»Mi strokovnjaki, ki preiskujemo in zdravimo duševne betežnike in boleznike ter opazujemo vsak dan duševne stiske do največjih globin, svarimo resno in odločno: Nikar ne pustite, da bi postala krščanska vera v srcih naše mladine kakor koli krnjava. Vprav vera je v viharjih naše dobe sidro milijonom ljudi.«

Skrbi in delo vojnega časa, ki ga imajo v cerkveni državi (Città del Vaticano) je razvidno deloma tudi iz mesečne revije (obzornik), ki se imenuje »Ecclesia« (Cerkev). Ze drugo leto izhaja ta s številnimi časovnimi slikami opremljeni list, ki ga oskrbuje informacijski urad v Vatikanu.

Iz nje ga se poučimo, koliko briže posvečujejo tam doli delavstvu, siromakom, prav tako tudi ujetnikom in beguncem v dušnem in telesnem pogledu.

Poseben urad skuša doseči stike ujetnikov z domačimi. Številne zahvale pričajo, kako blagodejno vpliva ta urad na eno kot na drugo plat.

Pa tudi spokornostnega duha je treba gojiti v teh dneh, ko povečini svet že sam uvideva, da nas more iz sedanjih bolečnih zmed in zmot rešiti samo dobrotljivost božja. Ali bo to tudi spoznal v snov zaigrizeni del človeštva?!

Slike v listu »Ecclesia« počitujejo spokorne vaje možakov, delavcev in tudi razumnikov, dalje procesije raznih stanov. Ena izmed slik kaže spreved delavstva in uradništva velike plinarne v Rimu, ki se vrsti za lepo Marijino sliko. Druga slika predočuje isto delavstvo pred cerkvijo po prejemu velikonočnega svetega obhajila. Vmes med njimi je kardinal Caccia, ki ga navzoči prijazno pozdravljajo.

Ko bi le duh spokornosti proniknil tudi med tiste sloje, ki se jim srca kar ne morejo otresti ledu grešne otrplosti in mrtvičnosti!

Križarska vojna molitve. Sveti oče Pij XII. je tudi za letos poslal državnemu tajniku, kardinalu Maglione poziv, naj se zlasti v Marijinem mesecu opravljajo javne molitve za mir. Kakor lani, opozarja papež in prosi predvsem mladino, naj tekmuje v goreči molitvi do nebeške Matere. — Ni pa zadosti — nadaljuje sveti oče —, če se približamo Bogu samo z molitvijo, ni zadosti, če kličemo na pomoč Marijo, temveč se je treba k Bogu povrniti v ponižnosti in spokornosti.

Ant. Cebej: Sv. Anton. 13. jun. Uršulinski samostan v Ljubljani.

Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli (nadnaravnega) življenja v sebi.« (Jan 6, 53.)

Kaj se je zdaj zgodilo? Evangelist kratko pove: Celó »mnogi izmed učencev so zdaj rekli: 'Trda je ta beseda, kdo jo more poslušati?' Odstopili so in niso več hodili z njim. Jezus je torej rekel dvanajsterim: 'Ali hočete oditi tudi vi?'

Resen nastop! Jezus zahteva s tako ostrostjo vero v svojo obljubo, da ne kliče nazaj odhajajočih nevernih učencev, dasi mu je bilo hudo zanje, marveč postavi še celo svoje apostole na

kratko odločitev: ali, ali. — Ali vero, če ne pa razhod.

V tem položaju je rešil apostole prvak sveti Peter, ki je v imenu vseh izpovedal vero: »Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji.« (Jan 6, 69.)

Odločna in pravilna veroizpoved. Lepše skoraj ni mogel izraziti svoje globoke in trdne vere. Hotel je reči: Ti si Sin božji, zato boš v svoji vsemogočnosti lahko storil, kar si obljubil. Od nas pa bi bilo drzno preiskovati, kako boš to storil. To je skrb tvoje neskončne modrosti in vsemogočnosti. —

Ni dvoma, da so v naslednjih mesecih apostoli večkrat ugibali in razmišljali, kako neki in kdaj bo njih Učenik svojo obljubo spolnil.

Vse se je razjasnilo pri zadnji večerji, ko je Zveličar na tako lahek in preprost način spremenil kruh v svoje telo. Značilno je, da v poročilu evangelistov, ki pripovedujejo ta zgodovinski in izredni dogodek in ta čudoviti dokaz ljubezni Jezusove, ni še besedice ne o kakem posebnem začudenju, kar priča, kako nestrpno so apostoli pričakovali ta veseli dogodek. Zdaj ni bilo ne ugovora, ne dvoma, ne presenečenja. Polni hvaležnosti so apostoli prejeli iz roke svojega božjega Učenika prvokrat presveto obhajilo.

Zadnjo večerjo in postavitev sv. Reš. Telesa opisujejo kratko, točno in jasno sv. Matej (26, 7), sv. Marko (14, 22), sv. Luka (22, 19): »Potem je vzel kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: ‚To je moje telo, ki se za vas daje; to delajte v moj spomin!‘«

Ali niso te besede dovolj jasne? Kristus pravi: »To« (kar imam v roki in vam dam) »je moje telo.«

Kdo je govoril te važne besede? Jezus, ki je pravi Sin božji, ki je neskončno svet in popoln, ki je spričal svoje božje poslanstvo in resničnost svojih nauk z neovrgljivimi čudeži, ki je po svoji krvavi smrti na križu od mrtvih vstal in je svoje vstajenje spričal pred svojimi apostoli in učenci.

Potem ko je Jezus izrekel nad kruhom posvetilne besede, je naročil še apostolom in njih naslednikom, naj ponavljajo to, kar je sam storil.

Beseda iz ust Jezusa, ki je večna resnica, nam zastopuje. Naš um je preslab, da bi mogli razumeti tudi skrivnosti. Saj imamo še v vidni naravi polno primerov čudovitih prememb, ki jih lahko opazujemo, pa se jim še čudimo ne, ker so vsakdanje, dasi ne razumemo, kako se premembe izvrše.

Ne pozabimo, da vojska, kakršne še ni bilo, kar svet stoji, ni drugega kot zaslužena kazen za žalitve božje pravičnosti. Le prevečkrat se je v današnjem času opazilo, da je človeški razum v svojem napuhu Bogu odrekel pokorščino, da ljudje prelamljajo ali celo prezirajo božje naredbe in zametujejo jedro evangeljskih nauk, kakor da niso več za naše čase.

Toda če se zavračajo in prezirajo večne zapovedi božjega postavodajalca in sodnika, katera postava bi potem mogla urediti javno in zasebno življenje?

Kogar je zajela zmota, mora pregnati temo zmot z lučjo resnice in se povrniti nazaj v naročje usmiljenega Boga.

Papež omenja v poslanici veliki dogodek, ko je oktobra 1942 posvetil vso Cerkev brezmadežnemu Srcu Marijinemu. V veliko tolažbo mu je, ko sliši, kako verniki posebej po škofijah obnavljajo to isto posvečenje. Naj se vsi dobri katoličani zlasti ta mesec združijo v molitveno križarsko vojno, da bi Marija Pomočnica izprosila narodom bratsko ljubezen, da bi se zlo umaknilo čednosti, orožje pa pravičnosti, razbrzdana nasilnost resnemu preudarku, in da bi se tako napravila podlaga za trajni mir.

Zmagovalci. Tudi letos je sprejel sveti oče Pij XII. mlade zmagovalce v znanju Katekizma, ki so se skazali kot vrlji junaki pri škofijskih tekmah v Italiji. Najodličnejši med njimi je neki Salvator Patti, ki je dobil — kakor je v navadi — ime »Kralj krščanskega nauka«.

Je to lep in zajemljiv običaj, ki buji vneto za verstveno znanje, ki je danes marsikje pri mladini tako pomanjkljivo, kar se potem v letih dostikrat bridko maščuje. Človek, ki je njega versko znanje na slabih nogah, pogreša opore, zato je tudi njegovo versko življenje površno, slabo, v nevarnosti, da se zruši. Skušnja — bridka in žalostna — današnjih dni tudi potrjuje.

Poljska upa dobiti v kratkem času še enega novega zavetnika v osebi salezijanskega duhovnika, kneza Avgusta Czartoryskega. Kongregacija svetih obredov, ki hiti, da bi se svetniška razprava pospešila, je nedavno razpravljala o vprašanju, ki naj ugotovi, da se služabniku božjemu Czartoryskemu doslej ni skazovalo

svetniško češčenje. Ta poljski ple-
mič, salezijanski duhovnik, je umrl
pred 50 leti (8. aprila 1893; rodil
se je l. 1858.). Po zunanosti je bil
nežen, vzor zalega mladeniča,
Alojzijeve pobožnosti in svetosti.

Mariji Zmagovalki na čast. V
mestu Malagi na Španskem so se
zbrale velikanske množice verni-
kov k izredni cerkveni svečanosti,
ko je apostolski nuncij msgr. Ci-
cognani slovesno okronal kip Ma-
rije Zmagovalke v mestnem parku.
Zbrali so se tudi zastopniki voja-
ških in civilnih oblasti skupno z
državnim poglavarjem, generalom
Francom. Kip — dar katoliških
kraljev — je star že 450 let.

Domačega umetnika imajo v
rinskem zavodu sv. Hieronima, kjer
stanujejo mladi hrvatski duhovniki,
ki dopolnjujejo svoje bogoslovno
znanje na rimskih univerzah. Ta
zavod, ki je dobil zadnje čase novo
krasno poslopje, vodi z vso brigo
znani msgr. dr. Juraj Magjeric. Ta
čas ima tam doli umetnika prof.
Meštroviča, ki izdeluje reliefne
(vzbokle) podobe sv. Hieronima,
zavetnika tega hrvatskega zavoda,
dalje podobe papežev Siksta V.,
Leona XIII. in Pija XII. Postavljene
bodo levo in desno ob vhodu v
zavod.

Kot vseučiliški dan je bila dolo-
čena nedelja, 11. aprila 1943 za
vso Italijo. Vseučiliški odbor, ki
upravlja zasebno katoliško univer-
zo, posvečeno presvetemu Srcu Je-
zusovemu v Milanu, se je odločil za
prošenjsko akcijo v prid in za
vzdrževanje te odlične visoke
šole. Saj so stroški za tak zavod
zares ogromni. Za vse oddelke je
potrebni nekaj nad sto profesor-
jev. Koliko je pa še drugih iz-
datkov, ki jih imajo take ustano-
ve. Danes je na katoliški visoki
šoli v Milanu vpisanih nad 5000
dijakov. — Letos si je nabavilo
to vseučilišče krasno, umetniško
zastavo, ki ima na eni strani
uvezeno sliko Kristusa Kralja. Na
drugi strani pa so vpodobljeni sim-
boli šestih fakultet (oddelki vi-
soke šole); med njimi je zastopana
že tudi medicinska fakulteta (od-
delek za zdravoslovstvo), ki jo na-
meravajo sedaj ustanoviti. Tako bo
ta katoliški znanstveni zavod po 22
letih, odkar je ustanovljen, obse-
gal vse stroke.

Tudi posebnost. V cerkvi svete
Evdahije v Parizu so oskrbeli
mesarski obrtniki sveto mašo za
padle tovariše v vojski. Kot maš-
ni strežniki so nastopili mesarji v

Pavel Kühnl: Nevesta sv. Duha. — 13. junija.
Uršulinska cerkev v Ljubljani.

Ko se n. pr. gosjenica dosti naje in zredi, se
zabubi, kakor bi odmrta življenju. Tam v kakš-
nem zatišju visi na tanki nitki košek, dokler se
iz njega ne izlušči lep, pisan metulj.

Človek uživa hrano, kruh, ki se po skriv-
nostnem delovanju v prebavilih spremeni delo-
ma v njegovo lastno meso in kri. Jedel si kruh,
tvoje telo se pa redi, krepi, večja. Bistvo kruha
se torej spremeni v bistvo telesa.

Če more Bog v tebi vsak dan na naraven
način to delati, ali ne bo mogel take premembe
izvršiti tudi v nadnaravnem redu!?

*

Pa se dobe ljudje, ki se upirajo verovanju,
zato pa po svoje spreobračajo besede Jezusove,
ali pa jim hočejo dati drug pomen. Drznost in
grešnost takega početja je na dlani.

Take drznosti se je bil lotil nesrečni krivo-
verec Martin Luther, ki je podtaknil Jezusu
drugačno posvetilno besedilo, kakor da je rekel
nad kruhom: »To bo moje telo.« — Krivoverec
Kalvin si je pa hotel v svoji zmoti pomagati s
tem, da je potvoril besede posvečenja v tole
obliko: »To pomeni moje telo.«

Kaj vse morajo krivoverci verovati, da se
odbrže v zmoti!

*

V opatijski cerkvi v Ottobeuren na Švabskem (iz l. 1558) je na tabernaklju vdolan tale prizor: Kristus sedi pri mizi in drži posvečeno Hostijo v rokah. Okrog ima ovit trak, ki so na njem vtisnjene Jezusove posvetilne besede: »To je moje telo.«

Na drugi strani mize sedi Luther v črni, doktorski obleki. V roki drži knjigo, ki je na nji zapisano: »To bo moje telo.« (Luther je namreč zmotno učil, da je Jezus pričujoč samo v trenutku zauživanja.)

Luthru nasproti sedi Calvin, ki drži tudi odprto knjigo, kjer se bere njegova zmeta: »To pomeni moje telo.«

Ob vznožju tega prizora je pa napisano vprašanje: Kateri ima prav?

Za odgovor ne bo nihče v zadregi.

PRIPOROČAJMO SE BOŽJEMU SLUŽABNIKU BARAGU!

Kdor bere »Katoliške misijone«, mu je znano, da se je ustanovilo v Ljubljani društvo, imenovano po našem največjem misijonarju, »Baragova zveza«. Namen ima dvojen. Prvi je: ustanoviti slovensko žensko misijonsko družbo, z imenom »Baragove sestre«. Namen te družbe pa je ta, da se slovenska dekleta, ki hočejo iti v misijone, lahko pridružijo domači družbi in jim ne bo treba hoditi več, kakor so do sedaj hodile, v vsa mogoča tuja mesta in tam vstopati v družbo tujih narodov, kjer služijo le tujcem in kot Slovenke popolnoma zginejo. Ta namen »Baragove zveze« je v bistvu že dosežen. Ne bo namreč treba ustanavljati popolnoma nove redovne družbe, ker se je ena izmed že obstoječih ženskih redovnih družb priglasila, da je pripravljena posvetiti se popolnoma misijonskemu poklicu in tako postati »Baragova zveza«. Po svojem namenu in bistvu so to torej že »Baragove sestre«, po vnanje se bo pa ta sprememba izvedla po končani vojni.

Drugi namen »Baragove zveze« pa je, delati za Baragovo beatifikacijo. Če beremo Baragovo življenje, vidimo, da je bil to res cel svetnik. Da je med svetniki v nebesih, o tem prav nič ne dvomimo. A Cerkev ga za takega še ni proglasila. To gre počasi in je združeno z velikimi pripravami. Za beatifikacijo sta po-

svojih delavskih uniformah — seveda ne v umazanih.

Za pomožnega škofa kardinalu dr. M. Faulhaberju, nadškofu v Monakovem in gorečemu bojevniku za pravice katoliške Cerkve, je imenovan dr. Anton Scharnagl, stolni prošt istotam.

Počestčenje sv. Petra Kanizija. V jezuitski cerkvi v Freiburgu so z veličastno slovesnostjo prenesli svetinje (telesne ostanke) velikega cerkvenega učenika sv. Petra Kanizija v glavni oltar, ki ga je nato posvetil škof msgr. Besson. (Sv. Peter je umrl 21. decembra 1597.)

Za blaženstvo. Kongregacija obredov je imela razpravo glede predloga, naj bi se prištela služabnica božja Marija Goretta, mučenica za čistost, med blažene. — Proces vodi kardinal Karel Salotti, prefekt kongregacije in škof palestrinski.

Stoletnica. Na Hrvaškem se letos s hvaležnostjo spominjajo 100 letnice, odkar se je rodil J. Stadler, bivši nadškof sarajevski. Pokojni vladika je bil goreč duhovnik, usmiljen Samarijan, označevalec ljubezni, ascet: skratka apostol Kristusov. Hkrati je bil Stadler tudi mož učenosti in hrvaški pisatelj.

Iz naše srede

Na Marijin klic

Malokatera verska vaja je bila tako privlačna in toplo sprejeta kot prelepi in pomenljivi cerkveni obred posvečenja brezmažežnemu Srcu Marijine-mu. Dobro voljo in urno odločitev so že pripravljale knjižice o Fatimi in o Marijinem naročilu, predvsem pa ukoreninjena ljubezen do nebeške Matere, ki ima pri nas v številnem članstvu Marijinih družb svoje nosilce in nosilke ter stalno ognjišče.

Poziv prevz. gospoda škofa, naj se verniki ljubljanske škofije pet zaporednih prvih sobot s prejemom svetih zakramentov, z molitvijo rožnega venca, s spokornimi dobrimi deli in z zadoščevanjem za grešnike pripravljajo na posvečenje, je bil radovoljno sprejet; če izvzamemo tisti del neobčutnih in zastarelih ter verske-mu življenju odtujenih trdovratnih

mestnih ljudi, ki jih tudi sedanje stiske ne omajejo.

Dnevi majniške pobožnosti, zlasti pa sobota, 29. maja, pa so bili odločeni kot bližnja priprava na končno posvečenje cele škofije. V tem času so imeli lastne posvetilne slovesnosti razni stanovi, zavodi, šole, družbe in skupine. Izvršile so se povsod zares spodbudno, ganljivo in ob častni udeležbi. Govorniki so v pripravljanih nagovorih pojasnjevali, kaj pomeni posvečenje in posebej osebno posvečenje, ki velja brezmadežnemu Srcu Marijinemu.

»Posvetiti se« — s to besedo hočemo reči, da smo pripravljani, kolikor poklic in stanovski odnosi pripuščajo, odtrgati se od vsega posvetnega in zemeljskega in izročiti se v službo Bogu, ki nas je zase ustvaril. V primeru našega zdajnega posvečenja pa darujemo na čast Marijinemu prečistemu Srcu svoje prihodnje življenje, vse svoje misli, govorjenje in vso dejavnost. Vse to hočemo urediti in uravnati tako, da bo v soglasju s tem svetim Srcem.

Člani in članice Marijinih družb so se sicer ob sprejemu v kongregacijo že posvetili Brezmadežni in jo izvolili za svojo Mater, Gospo in Zavetnico. To novo posvečenje pa velja kakor rečeno, posebej brezmadežnemu Srcu Marije Device v dosego vzvišenih namerov, ki jih je Kraljica rožnega venca v Fatimi sama določila.

Ljubljanske Marijine kongregacije so imele to posvečenje dne 9. maja, in sicer v cerkvi svetega Jožefa, kjer so se zbrale vse ženske družbe, in v križevniški cerkvi, kjer so imeli to ganljivo svečanost kongreganisti.

Najgloblji vtis je napravilo v Ljubljani skupno obhajilo in posvečenje mož, fantov in gospodov iz vseh stanov in slojev, ki so po velikonočni obnovi imeli končno skupno pobožnost v stolnici na veliko sredo. Obilna udeležba je presenetila. Že dolgo nismo videli take armade moštva pri mizi Gospodovi. Posvetitev je nato vodil prevz. g. škof, govor o važnosti posvetitve za prihodnost je pa imel kanonik dr. Kraljič.

Posvetitev marijaniške dijaške nasebine v Ljubljani se je prav spodbudno izvršila na cvetni petek, ko so dijaki skončali velikonočno duhovno obnovo. Cerkveno opravilo je imel in posvečenje vodil p. Krizostom Se-

trebna vsaj dva neovrgljivo dokazana čudeža. Čudeži se pa morajo od Boga izprostiti. Zato se obračajmo na velikega služabnika božjega v svojih stiskah: boleznih in drugih potrebah sedanjih hudih dni! — Pomniti pa je treba tole: če se kdo obrača v molitvi do več svetih oseb in je uslišan, potem se ne more vedeti, na čigavo priprošnjo je uslišan. Čudež, dosežen na priprošnjo raznih priprošnjikov, med katerimi je tudi Baraga, za njegovo beatifikacijo nič ne koristi. Če se zgodi čudežno ozdravljenje samo na Baragovo priprošnjo, potem je to dokaz za njegovo svetost in služi njegovi beatifikaciji.

To je bilo pred nekaj leti v »Bogoljubu« že povedano, potem pa se je pozabilo. Zato znova pozivljemo: Priporočajte se našemu velikemu služabniku božjemu v svojih nadlogah! Pošiljajte pa »Bogoljubu« samo tista uslišanja, ki so se zgodila edino na priprošnjo Baragovo in ta bo »Bogoljub« objavljaj.

Misijonski poziv bolnikom za binkošno nedeljo!

Binkošti so praznik sv. Duha, ki se je razlil nad apostole, da so pogumno šli po vsem svetu in učili vse narode ter jih krščevali. Isto misijonsko delo mora še danes nadaljevati sv. Cerkev, katere udje smo tudi mi. Vsak mora storiti zato za misijone kar more, največ pa premore v Kristusu prenašano in za misijone darovano trpljenje.

Zato lepo prosimo vse bolne in trpeče, da vsaj na binkošno nedeljo svoje veliko trpljenje z veseljem darujejo po namenih sv. očeta za spreobrnjenje nevernikov in razširjenje sv. vere. Kristus jim bo to plemenito žrtev bogato poplačal. Istočasno prosimo vse, ki poznajo kakega bolnika, da ga velikodušno opozore na »dan bolnikov za misijone« — binkošno nedeljo.

Duhovniška misijonska zveza.

★

»Po smrti ne hrepenim nič bolj kot po življenju. Če bi mi Bog dal to dvojce na izbiro, bi se ne odločila ne za prvo, ne za drugo. Zakaj hočem le to, kar On hoče. Kar On ukrene, ljubim.« Sv. Terezija Det. J.

NAŠE IZOBRAŽENSTVO

»— — Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci, ker zapirate nebeško kraljestvo pred ljudmi; vi namreč ne greste noter, pa tudi tistim, ki bi šli, ne pustite, da bi vstopili.« (Mat 23, 13.)

»— — Gorje vam učiteljem postave, ker ste vzeli ključ do spoznanja: sami niste vstopili in tistim, ki so hoteli vstopiti, ste zabranili.« (Lk 11, 52.) Tako in podobno je Kristus jasno povedal, da je bila inteligenca judovskega ljudstva tista, ki je ljudstvo odvajala proč od Kristusa, proč od Boga.

Zgodovina preteklih in sedanjih dni pa potrjuje, da podoben očitek zadene v veliki meri tudi inteligenco, izobraženstvo med slovenskim ljudstvom, če ne celotno, pa vsaj velik del.

Trikrat so že namreč spravili ravno izobraženci slovensko ljudstvo v veliko nevarnost, da se obrne proč od Kristusa in njegove Cerkve in tako tudi od Boga.

I.

Prvič se je to zgodilo za časa reformacije. »Tudi v 16. stoletju je bila pri nas ravno inteligenca tista, ki je v svoji pokvarjenosti in zaslupljenosti skušala priklicati veliko zlo protestantske reformacije na slovenski narod. Tudi tedaj se je v svoji preveliki lahkovernosti do inteligence dalo zapeljati v zmoto več kmečkih družin, po vsakem okraju nekaj. Tudi tedaj so seveda mesta stala v prvi vrsti pri tem zapeljevanju vernega ljudstva.« Tako piše prof. zgodovinar dr. Josip Turk¹ in nadaljuje: »— — Oglejski vizitator š k o f P a v e l B i z a n c i j e l. 1581. poročal z vizitacije slovenskih dežel oglejskemu patriarhu vse, kar je videl slabega in dobrega med slovenskim narodom v dobi protestantske reformacije. — — Med drugim poroča 25. oktobra l. 1581.: Čudil sem se zelo, da sem našel še toliko pobožnosti pri ljudstvu, ko ima vendar povsod, tako na življenju duhovstva kot plemstva vsakovrstne slabe zglede. Ne vem, kako da že niso vsi katoličani zapadli pogubi, ko jih vendar plemiči s silo tirajo, da poslušajo njih predikante in žive po njih gnusnih navadah. Čudil sem se tudi, da nisem našel večjega števila krivoverskih duhovnikov, kajti plemiči, ki imajo patronstvo mnogih cerkva, ne izbero in nočejo izbrati drugih duhovnikov kot tiste, ki so zelo razuzdani, upor-

kovanič. Podobno, prav lepo domačo posvetilno svečanost so imele gojenke in učenke Lichtenthurnega zavoda. Da uršulinski in drugi zavodi niso izostali, ni treba naglašati.

»Mladina hoče nov red — božji red«. Na prelepo cvetno in cvetočo nedeljo je bila na ljubljanskem Rakovniku v Marijinem svetišču ganljiva svečanost: četa mladih fantov se je posvetila Devici Mariji in izročila varstvu nebeške zaščitnice v njeni kongregaciji. Slovesnosti je prisostvoval škof dr. Gregorij Rožman, ki je imel na zbrane častilce Marijine pomenljiv in važen nagovor.

Ko je razložil, kakšen pomen ima posvetitev Marijinemu brezmadežnemu Srcu, je poudaril, da je ta verski obred kakor nekaka pogodba z Marijo. Fatimska Gospa, ki je sama ponudila to blagoslovilo, je navezala nanj obljubo miru in varnosti in rešitev pod pogojem, da nehajo ljudje Boga žaliti; saj ni dvoma, da je vsega zla kriv le greh. Če ljudje ne bodo nehali Boga žaliti, bo gorje vedno večje in hujše. Bog zahteva čistost in poštenost — na zemlji pa se bohotno širi laž, nečistost, krivica, škodoželjnost in sovraštvo. — Mladina hoče nov — božji red. Novi red mladine služi Bogu z veseljem, misli in živi po božji volji s spolnjevanjem božjih zapovedi. Grešni, v grehah zastarani svet tega ne mara videti, zato doživlja ta mladina, ki je na pravi poti, nasprotovanja, ovire, sovraštvo, preganjanje — tudi smrtno.

V vrstah nove mladine poganjajo junaški krščanski značaji, junaški zgledi. Ta mladina hodi ob materinski roki mogočne in brezmadežne Device.

Na velikonočni ponedeljek je povabil prevzvišeni g. dr. Gr. Rožman ljubljanske in druge duhovnike, ki se nahajajo v Ljubljani, na posebno posvečenje v stolnico. Prevzvišeni je zbranim sobratom, ki so — oblečeni v duhovske rokete — napolnili ves prostor pod kupolo, razložil, kaj znači posvečenje Marijinemu prečistemu Srcu za duhovnika. Večinoma vsi, ki služijo Bogu kot njegovi mašniki, so se nebeški Kraljici že večkrat posvetili: n. pr. ob sprejemu v Mar. kongregacijo, na dan ordinacije, ko so prejeli sveto mašniško posvečenje; saj se gotovo vsak izvoljenec Gospodov izroči Mariji v varstvo in jo prosi pomoči za nelahko apostolsko delo.

¹ Revija Katoliške akcije 1942-XXI., str. 132-133.

To novo posvečenje pa ima drug značaj. Zakaj se posvečujemo vprav brezmadežnemu Srcu Device Marije? ... Srce je središče in ognjišče človeškega telesa, pa tudi simbol človeških čustev, želja in strasti, dobrih pa tudi slabih. Srce Marijino je brezmadežno, čisto, sveto in brez primesi, ki motijo in begajo srca navadnih zemljanov. Zato se pa posvečujemo temu Srcu, da bi mogli z Marijino pomočjo obvarovati svoja srca vsega huđeга in se v vsem ravnati po božji volji in po želji Marijinega Srca.

Srce Marijino se imenuje harfa Sv. Duha. V njem je Sv. Duh s svojo milostjo uglaševal vse utripe na struno božje ljubezni. Marijino Srce, ki je bilo vsekdar z Jezusom in pri Jezusu, naj dá moč tudi duhovniškemu srcu, da se bo izgorevalo le za slavo Gospodovo po geslu, ko je bilo vodilo tudi Mariji: »Paratum cor meum!« — »Gospod, pripravljeno je moje srce.«

Fatimska Marija naroča, naj se posvečenje izvršuje v duhu spokornosti. Spokornost, ki je pogoj pravega posvečenja, naj zajame tudi vse vernike, ki jih bodo duhovniki pripravili na skupno posvetilno slovesnost konec majnika.

Učiteljstvo. »Slomškova družba« v Ljubljani se je častno uvrstila med plasti našega naroda, ki so zaresno sprejeli klic Marije iz Fatime. Krščansko slovensko učiteljstvo, ki ima svoje ognjišče v »Slomškovi družbi«, si je izbralo kapelo Marije Pomočnice v ljubljanskem Marijanišču, da se je posvetilo Srcu Marijinemu. Na zbrane vzgojitelje in vzgojiteljice je imel prisrčen nagovor kanonik dr. Kraljič.

Razjasnil je najprej liturgični pomen posvetitve. Če se posvetimo brezmadežnemu Srcu Marijinemu, se to pravi, da si izvolimo prav to Srce za vzor vsega svojega prihodnjega delovanja. Marijino Srce je gorelo ljubezni do Jezusa in do vsega, kar je Srcu Jezusovemu po volji. Učitelj, učiteljica se ravna v svojem pedagoškem poklicu po Srcu Marijinem, če vceplja mladini ljubezen do Boga, če vzgaja mladi rod z modrostjo božjega nauka. Kdor misli, da je storil svojo dolžnost, ko je otroku pripomogel samo do neke stopnje svetnega znanja, je v zmoti; kajti ni še dober tisti človek, ki veliko ve in zna, temveč ta, ki z znanjem združuje resnično ljubezen do Boga. Satan

Val. Metzinger: Sv. Marija Magdalena — 22. jul. — Uršulinska cerkev v Ljubljani.

ni in krivoverski, ali pa vsaj take, ki se nagibajo k zmoti. Kjer imajo taki ljudje v rokah duhovno vlado, in teh je mnogo, ni čuda, da se nahajajo le zmote in nerednosti.«

II.

Drug zgodovinski pojav, ki nam razkriva izobražene kot zvodnike slovenskega ljudstva, je doba liberalizma. To dejstvo nam je dovolj jasno podprl z dokazi dr. Aleš Ušeničnik: Pomen prvega slovenskega katoliškega shoda (ob 50 letnem jubileju).²

Dejstvo je, da se je liberalizem vedno bolj širil v 19. stoletju med Slovenci in da je grozil zavzeti tudi preprosto ljudstvo. Kljub množici raznih nazorov in raznih stopinj je bilo vsem pripadnikom liberalizma skupno neumevanje pravega bistva katoliške Cerkve. Vsaj s tem neumevanjem so zanašali zmedo med ljudstvo, dušili živo versko mišljenje, čustvovanje, in življenje ter tako delali veliko škodo. Mnogi so pa naravnost sovražili Cerkev in duhovnike in jih skušali tudi ljudstvu zamrziti. Bili so pa med liberalci tudi izraziti brezverci, ki so tajili tudi Boga in mu s svojim pozivom tudi druge odtujevali.

Širil se je torej liberalizem v vseh oblikah od odkritega brezboštva do neodkritega katoliškega liberalizma. Javil se je v politiki, v pretiranem

² Revija Katoliške akcije 1942-XXI., str. 87-123.

člaščenju narodnosti, v gospodarstvu, v znanosti, umetnosti in literaturi.

Deloval pa je liberalizem od zgoraj navzdol. Z Dunaja in univerze na pokrajino Slovenijo, iz območja višje inteligence na srednjo inteligenco in meščanstvo; iz meščanskih krogov na podeželje. Z Dunaja so prihajali liberalni profesorji in uradniki, ki so zopet vplivali vsak v svojem okolju, profesorji na dijake, uradniki na nižje uslužbence, vsi na meščane, trgovce, obrtnike, gostilničarje. Od teh so prehajali vplivi na imenitnejše kroge na deželi, na župane, gostilničarje, male trgovce itd. Val liberalizma je prihajal na deželo tudi po učiteljih iz nove liberalne šole. Močno so delovale v liberalnem duhu čitalnice, močno tudi sokolska društva, najmočnejše pa liberalni časopisi.

III.

Tretje dobo, v kateri je zapeljalo izobraženstvo preprosto ljudstvo na kriva pota, pa doživljamo sami v teh letih. Kakor je bil protestantizem in liberalizem ljuljka, zasejana v domačo njivo iz tujine, prav isto je tudi komunizem tuje blago, uvoženo med naš narod iz raznih evropskih mest. In kakor so bili za časa protestantizma in liberalizma sejalcji tuje navlake vprav izobraženci, prav isto je tudi s komunistično propagando. Mladi izobraženci, ki so se šolali v tujini, nekaj literatov in prvakov na ljubljanski univerzi so bili in so predvsem tisto žarišče, iz katere padajo usodepolne iskre komunizma med preprosto ljudstvo.

Trikrat je torej že bila v slovenski zgodovini inteligenca zvodnica preprostega ljudstva! A glej čudo! Trikrat je tudi že slovensko ljudstvo samo od sebe zavrnilo zvodljive nakane te inteligence.

»Slovenski narod se je iz svojega zdravega čuta škodljivemu verskemu in moralnemu vplivu protestantske reformacije uprl in ostal zvest svoji tradiciji in Cerkvi kljub temu, da je imel toliko slabih zgledov na inteligenci (duhovščini in svetni gospodi), ki je zašla pod vplivom protestantizma...« zagotavlja zgodovinar dr. Josip Turk.³

Podobno ugotavlja dr. Aleš Ušeničnik glede liberalizma:

»— — — Ljudstvo se je organiziralo mimo liberalizma. Začelo je poganjati vsepovsod sveže katoliško življenje. — — Okrepila se je katoliška zavest in edinstvo, ustanovile se po to-

je tako moder, da prekaša v vedi vse ljudi, tudi učenjake, pa vendar le ostane zlodej. Satan veruje v Boga, v Cerkev, na večnost, toda ta vera mu nič ne pomaga, ker so njegova dela hudobna. Znanje je potrebno, a vzgoja še bolj, in sicer taka vzgoja, ki ima za podlago dekalog, božjo postavo. Zadnje čase je bila vzgoja, ki jo zahteva v božjem imenu sveta katoliška Cerkev, mnogokje na tleh; zato ni čuda, če so nekateri državni oblastniki javno klicali v svet, da je šola zadnjih 20 let vzgajala hudodelce.

Posvetitev brezmadežnemu Srcu naj pripomre, da se bo vse poklicno in izvenpoklicno delo posvečencev-vzgojiteljev vršilo v soglasju z božjo voljo!

Šolska mladina v ljubljanski stolnici. Škofijska cerkev redkokdaj sprejme toliko Bogu ljubih duš, kot jih je prvo majniško nedeljo popoldne, ko je bilo napovedano skupno posvečenje učencev in učenjk nižjih šol. To je bilo vrvenja, ko so se po skončani ljubki svečanosti vsipale te drobne množice na ulico. Saj jih je bilo do 4000!

Prezvzišeni gospod nadpastir sam je z domačo besedo razložil, kaj hoče to posvečenje. Kraljica rožnega venca je v portugalski Fatimi izbrala vprav tri dobre in nedolžne otroke, da jim je razodela, kako si more grešni človeški rod zopet zagotoviti blagoslov miru in zadovoljivega življenja. Molitev rožnega venca, pokora, zadoščevanje: to je pogoj, če hočemo, da se povrnejo boljši časi. Tudi mladina se mora pridružiti. Dobrotljivi Bog se bo po posredovanju Device Marije milostno ozrl vprav na prošnje in žrtvice mladih src. S posvečenjem Marijinemu prečistemu Srcu naj bodo darovane za zdaj in za prihodnje čase naše molitve, naše žrtve in žrtvice, ki so združene s pokorščino, z učenjem in drugim delom.

Posvetitev se je izvršila tako, da so gg. katehetje skupno s prevzvišenim g. škofom in z mladino odmolili posvetilno molitev. Pri petih litanijah je vsa cerkev odmevala ob živahnem odpevanju drobnih grl.

Naj ljubi Bog na priprošnje Brezmadežne varuje cvet našega naroda!
A. C.

Ljubljanska školija. V Št. Rupertu je bil imenovan za kaplana biv. svetogorski župnik Ign. Žgarnjar, ki se je odpovedal župni-

³ Revija Katoliške akcije 1942-XXI., str. 132.

ji Sv. Gora pri Litiji. Prav tako se je odpovedal župniji Kočevska Reka žup. Jožef Kraker, ki je odšel v službovanje na Gorenjsko. — Doktor bogoslovja na ljubljanski fakulteti je postal Anton Soklič, C. M. — Imenovani so bili: P. Alberik Švarc, O. Cist. za župnika-vikarja v Stični; Ivan Caserman za upravitelja šentjakebske župnije v Ljubljani; Jakob Razboršek, za žup. upravitelja na Vrhniki; Anton Orehar, za honor. kateheta I. ž. realne gimnazije v Ljubljani; Martin Stare za honor. kateheta na III. m. realni gimnaziji v Ljubljani.

Med rajnimi. Že v začetku aprila so pokopali v Ljubljani škopljanskega konzultorja Ant. Kordina, ki je umrl po mučni bolezni v ljubljanskem Leonišču, star šele 46 let. Pokojni je bil nekaj časa prefekt v Marijanišču, nato v zavodu sv. Stanislava. Ko se je pripravil za srednješolskega kateheta, se je pa odločil za misijonsko delo v južni Srbiji kot pomočnik škofa dr. Gnidovca. Posnemal je svetniškega škofa v žilavem delu, v ljubezni do siromakov in v nenehni brigi za katoliške vernike, ki jim je bil postavljen za dušnega pastirja.

Pokojni je bil dober katehet, vnet pridigar, mož reda v cerkvi, v šoli, v zunanosti in povsod. N. p. v m.!

Podlipa. Čitatelji »Bogoljuba« dobro poznate našo tiho, a večkrat opevano podlipsko dolino. Saj vam je znan »Spev tihe doline«. Dne 2. maja 1943, na belo nedeljo, smo imeli krasno posvetitev šoloobvezne mladine podlipske župnije brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Otroci so se zbrali pri Lurški kapeli. Tam so s pomočjo domačih pevcev zapeli Mariji v čast nekaj pesmic; eden izmed otrok je imel kratek nagovor. Nato so šli vsi otroci v spremstvu domačega učiteljstva z ovenčano podobo Marijinega Srca, deloma v belih oblačilih, v procesiji v župno cerkev sv. Brikcija, prepevajoč lepe Marijine pesmi, k sv. maši in k posvetitvi brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Med sv. mašo so vsi otroci imeli skupno sv. obhajilo. Pridno so otroci naše tihe doline opravljali prve petke in prve sobote, tako da smemo upati, da bo Marija posvetitev tukajšnje mladine sprejela. Veliko so današnji otroci slišali, veliko čitali in tudi nekaj videli, zato smo lahko veseli posvetitve, zlasti v sedanjih težkih časih.

likih krajih Marijine družbe, namnožili se misijoni, razširilo se in poživilo češčenje sv. R. T. — Okrepilo se je pa slovensko ljudstvo tudi gospodarsko in politično. Leta 1900. je bilo že 15 političnih društev, 80 rajfajznovk in 45 raznih drugih gospodarskih društev. — — —⁴

»Isto opazujemo tudi sedanje dni. Ko je komunizem dosegel v Sloveniji svoj višek, je nastal odločen odpor proti njemu iz vrst naroda samega. Razlika je morda le ta: za časa protestantizma je bilo ljudstvo prepuščeno čisto samemu sebi, za časa liberalizma mu je pristopila v pomoč duhovščina, v sedanjih dneh mu hitijo pomagat tudi zavedni katoliški laiki-izobraženci. Kakšen razloček je med letom 1892 in 1942. — Če je bil dijak leta 1892. na splošno prevzet od liberalizma, n. pr. za evharistično življenje dosti mrtev, je katoliška mladina dandanes zares katoliško zavedna in versko živa. Saj so nedavni dogodki dokazali, da se ne straši niti mučenišva. — —« (Dr. Aleš Ušeničnik.)⁵

In prav to nam daje upravičeno upanje, da bo slovenski narod premagal tudi to največjo nevarnost, ki ga skuša na celi črti odtrgati od Boga. Obenem pa se kažejo vesela znamenja, da se tudi med slovensko inteligenco, zlasti mlajšo, vedno bolj jasni, da se vedno bolj zaveda svojega odgovornega stališča v narodu in da hoče ostati zvesta Boгу in s tem tudi svojemu ljudstvu.

J. M.

⁴ Revija Katoliške akcije 1942-XXI., str. 117, 120.

⁵ L. c., str. 119—120.

ISKRE

»Vidim le trenutek, v katerem se nahajam, drugega nič. Kar je bilo, pozabim; kar bo, ni moja stvar. Človek bi izgubil pogum, celo obupal bi, če bi premišljeval preteklo, ali kaj vse ga še čaka.« Sv. Terezija Det. J.

*

»V mojem srcu gospoduje le Jezusova volja. Naj me zadene kar koli zemeljskega, do globin mi ne more. Saj so to le malenkosti. Otresem se jih, kakor bi kapljica olja zdrknila s čiste vodne gladine. Kakšne poplave in hudourniki bridkosti bi pustošili v mojem srcu, če bi se prepuščala ploham žalosti in veselja... Vedno sem mirna. Globokega miru mi ne more nobena stvar več skaliti.«

Sv. Terezija Det. J.

Odpustki za junij 1943

Za junijsko pobožnost Srca Jezusovega (vrtnice) so podeljeni tle odpustki: Za udeležbo pri javni pobožnosti vsak dan odp. 10 let; p. o. more dobiti, kdor se udeleži pobožnosti vsaj desetkrat, prejme sv. z. in molli v papežev namen. Kdor opravlja to pobožnost sam, dobi odp. 7 let.

1. Torek. *Bl. Feliks*. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Franciška; tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

2. Sreda, prva v m. *Blaž. Humilitjana*. P. o. istim kakor včeraj, in vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo n. č. sv. Jožefu, prejmejo sv. z. in molijo po n. sv. očeta.

3. Četrtek. *Vnebohod*; prvi v m.; *bl. Andrej Hisp.* P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c.; 2. vsem, ki morejo dobiti odp. rim. postajnih cerkv. (Glej odp. v 4. št. str. 72. Opomba.) 3. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 4. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi; 5. čl. Mar. dr.; 6. čl. škup. br. karm. M. b. v br. all žup. c.; 7. tistim, ki nosijo vrn. šk.; 8. čl. družbe kršč. družin; 9. čl. br. Družine. Dalje istim kakor prvi dan. — V. o.

4. Petek, prvi v m. P. o. vsem, ki prejmejo spravno sv. o., nekoliko premišljujejo dobrot. sv. Srca J. in molijo po n. sv. o.; 2. čl. br. Srca J.; 3. čl. br. sv. Reš. T., kakor včeraj.

5. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z. in opravijo kakšno nabožno vajo n. č. Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o. — Kdor opravlja pred binkošti ali v osmini devetdnevni- co na č. Sv. Duha, dobi vsak dan odp. 7 let; če se pa udeleže javne devetdnevnice, pa vsak dan 10 let odp. P. o. pod navadnimi pogoji, če so bili pri tej pobož. vsaj petkrat.

6. Nedelja, vsaj v m. čl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v br. c. molijo po n. sv. o.; 2. če so pri mesečni proc.; 3. če v br. c. nekaj časa molijo pred izp. sv. R. T. — P. o.: 1. čl. br. sv. Srca J.; 2. vsem, ki nosijo viš. njevl škup.

11. Petek. *Sv. Barnaba*. P. o. čl. dr. sv. Petra Klav., če molijo za razš. sv. vere in po n. sv. o.

13. Nedelja. *Binkošti. Sveti Anton Pad.* P. o. kakor prvi dan. P. o. tudi: 1. čl. šk. br. karm. M. b.; 2. čl. r. v. br. v kateri koli cerkvi; 3. tem, ki nosijo viš. šk.; 4. čl. br. Sv. Duha (ali pa v osmini), če obiščejo brat. ali žup. cerkev; 5.

čl. dr. Sv. Petra Kl. kakor 11. dan. — V. o.

17. Četrtek. *Bl. Pavel B. P.* o. tem, ki nosijo viš. šk.

20. Nedelja. *Presv. Trojica. Bl. Mihelina*. P. o. kakor prvi dan.

21. Ponedeljek. *Sv. Alojzij*. P. o. tem, ki prejmejo sv. zakr., obiščejo oltar, kjer se ta praznik obhaja, in molijo po n. sv. o.

24. Četrtek. *Sv. Reš. Telo. Sv. Janez Krst.* 200 dni odp. vsem, ki prejmejo sv. o. in gredo s procesijo. P. o.: 1. čl. br. sv. Reš. T. ta dan ali v osmini v br. c.; če te brez vel. težave ne morejo obiskati, pa

v žup. c.; 2. čl. br. za duše v vceah; 3. čl. br. sv. Družine; 4. vsem, ki prejmejo sv. z. in obiščejo cerkev, ki je v nji ustanov. r. v. br. — V. o. Dalje p. o. tem, ki nosijo viš. šk., članom br. preč. Srca Marijinega, članom dr. treznosti, ter istim kakor prvi dan.

27. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo r. veneč.

29. Torek. *Sv. Peter in Pavel*. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor tretji dan; 2. čl. br. sv. Srca J. v br. c. (Spovednik more obisk cerkve spremeniti v kakšno drugo dobro delo.) 3. tem, ki nosijo viš. šk.; 4. čl. br. za duše v v.; 5. čl. dr. sv. Petra Kl. kakor 11. dan; 6. tretjeredn. — V. o.

Odpustki za julij 1943

1. Četrtek, prvi v m. *Presv. Kri. P. o.:* 1. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c.; 2. čl. dr. sv. Petra Kl. pod nav. pogoji.

2. Petek, prvi v m. *Praznik presv. Srca J. — Mar. obiskanje*. P. o. c.: 1. vsem, ki sprejmejo spravno sv. obh., nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca J. in molijo po n. sv. o.; 2. člani br. sv. Srca J.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor včeraj; 4. vsem vernikom v cerkvah, kjer se obhaja praznik sv. S. J. pod nav. pogoji; 5. čl. br. sv. Srca J., ta dan ali nasl. nedeljo; 6. čl. apostolstva mol.; 7. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 8. istim kakor osmi dan; 9. čl. r. v. br. v kateri koli c.; 10. čl. škup. br. Karm. M. b. v redovni c.; kjer te ni, pa v žup. c. — V. o.

3. Sobota, prva v m. *Brezmadežno Srce Marijino*. P. o.: kakor 5. junija.

4. Nedelja, prva v m. čl. r. v. br. 3 p. o.: če v br. cerkvi molijo po n. sv. o.; če so pri mesečni procesiji; če v br. c. nekaj časa molijo pred izp. sv. R. T. — P. o.: 1. čl. br. Srca J.; 2. tem, ki nosijo viš. škup.

5. Ponedeljek. *Sv. Ciril in Metod*. P. o. čl. apostolstva sv. Cirila in Metoda.

7. Sreda, prva v m. P. o. tem, ki opravijo kakšno nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. zakr. in molijo po n. sv. o.

8. Četrtek. *Sv. Elizabeta*. P. o. vsem vernikom v cerkvah 3 redov sv. Franciška; tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

9. Petek. *Sv. gorkumski m.* P. o. kakor včeraj.

13. Torek. *Sv. Francišek Solan*. P. o. kakor 8. dan.

14. Sreda. *Sv. Bonaventura*. P. o. kakor 8. dan.

16. Petek. *Karmelska M. b.* P. o. v karm. c. vsem vernikom tolikokrat, kolikorkrat obiščejo cerkev in odmolijo p. n. sv. o. vselej vsaj šestkrat Očenaš, Zdrava M. in Čast b. — Če se slovesnost prestavi na nedeljo, pa ta dan. Kjer ni karm. c., verniki lahko obiščejo cerkev, kjer je ustanovljena škup. br. karm. M. b. (Odp. se lahko darujejo duš. v v. — Glede prejema sv. z. in glede časa veljajo določbe, kakor za porc. odp. 2. avg.) — P. o.: 1. čl. škup. br. karm. M. b. kakor 2. dan; 2. čl. br. sv. R. T., kakor 2. jul.

19. Ponedeljek. *Sv. Vincencij Pav.* V cerkvah in kapelah sv. Vinc. P. o. vsem vernikom p. o. tolikokrat, kolikorkrat po prejemu sv. z. obiščejo cerkev (kapelo) in molijo p. n. sv. o. Kjer je za te odp. določena bližnja ned., se odp. dobe ta dan.

21. Sreda. *Bl. Angelina*. P. o. kakor 8. dan.

22. Četrtek. *Sv. Mar. Magd., sv. Lovrenc*. Br. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan; 2. istim kakor 8. dan.

25. Nedelja, zadnja v m. *Sv. Jakob*. P. o.: 1. Vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo r. v.; 2. čl. dr. sv. Petra Kl., če molijo za razširj. svete vere in p. n. sv. o.

26. Ponedeljek. *Sv. Ana*. P. o.: 1. čl. škup. br. karm. M. b., kakor 2. dan; 2. istim kakor 8. dan.

27. Torek. *Bl. Marija Martinego*. P. o. kakor 8. dan.

29. Četrtek. *Sv. Marta*. P. o. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan.

31. Sobota. *Sv. Ignacij L.* P. o. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan. — P. o. vsem vernikom v jezuitskih cerkvah tolikokrat, kolikorkrat po prejemu sv. z. obiščejo cerkev in molijo p. n. sv. o. vsaj šestkrat O. n., Zdr. M., Č. b., in sicer danes ali pa v ned., ki je v to določena.

*Marijino
obiskovanje*

Slikal Jurij Šubic 1888
Rožnik v Ljubljani